

آموزش گیتار بیس

پوریا مفتون

برای یاد گرفتن علائم نت خوانی
آکورد ها ، مد ها ، تکنیک ها
همراه با تبلچر

فهرست

مقدمه

فصل اول : آشنایی با نتخوانی

8	کلید
9	خطوط کمکی
9	دیرند
10	وزن
11	کوک کردن گیتار بیس
11	کسر میزان
15	سکوت
16	خط اتحاد
18	نتهای نقطه دار
20	فاصله
21	پرده و نیم پرده
21	نشانه های تغییر دهنده اصوات
22	نت خوانی با تبلچر
28	تریوله
32	فواصل افزوده و کاسته

فصل دوم : مدهای ماژور و مینور

35	گام های کروماتیک و دیاتونیک
36	گام های دیزدار ماژور
37	گام های بملدار ماژور
40	مد مینور
43	مد مینور هارمونیک
48	مد مینور ملودیک

فصل سوم : مدهای کلیسا

51	مد لوکرین
56	مد دورین
61	مد فریژین
66	مد لیدین
71	مد میکسولیدین

فصل چهارم : مدهای پنتاتونیک

76	مد ماژور پنتاتونیک
78	مد مینور پنتاتونیک

فصل پنجم : علائم و نشانه های دیگر نتخوانی

82	وقفه
82	فید این و فید اوت
82	دولاخت تکرار

83	استکاتو
84	اکتاوا
85	علامتهای تأکید
85	تمپو
86	آچیاکاتورا
86	کدا
87	بازگشت

فصل ششم : آکوردها

88	آکوردهای پنج
88	آکوردهای مینور
89	آکوردهای ماژور
89	آکوردهای کاسته
90	آکوردهای افزوده
90	آکوردهای هفتم نمایان
91	آکوردهای هفتم کوچک
91	آکوردهای هفتم کوچک با پنجم کاسته
92	آکوردهای هفتم با پنجم کاسته
93	آکوردهای هفتم بزرگ
93	آکوردهای هفتم بزرگ و کامل کوچک
94	آکوردهای هفتم با پنجم افزوده
95	آکوردهای هفتم کاسته
95	آکوردهای ششم بزرگ
96	آکوردهای ششم کوچک
97	آکوردهای هفتم تعلیق چهارم
97	آکوردهای نهم نمایان بزرگ
100	آکوردهای نهم بزرگ با هفتم کوچک
102	آکوردهای نهم بزرگ با هفتم بزرگ
102	آکوردهای نهم نمایان کوچک
103	آکوردهای نهم کوچک با هفتم کوچک
104	آکوردهای نهم کوچک با پنجم کاسته
104	آکوردهای نهم و شش با کامل بزرگ
105	آکوردهای نهم و شش با کامل کوچک
106	آکوردهای سیزدهم
107	آکوردهای معکوس اول و دوم مینور
107	آکوردهای معکوس اول و دوم ماژور

فصل هفتم : تکنیکها

108	کوبیدن به جلو
111	کشیدن و رها کردن به عقب
113	سُر دادن
116	سُر دادن بدون خط اتحاد
116	سُر دادن انگشت از ابتدای دسته
117	ارتعاش صدا
118	سُر دادن انگشت به پایین دسته

119	-----	ضربه زدن به دسته
124	-----	خم کردن نیم پرده اي
125	-----	خم کردن يك پرده اي
126	-----	خم کردن و رها کردن پیوسته
127	-----	خمیده نگهداشتن
128	-----	خمیده نگهداشتن و رها کردن
129	-----	خفه کردن با کف دست
133	-----	هم آهنگ طبیعی
133	-----	یورش ناگهانی
134	-----	ضربه زدن شست
135	-----	یورش ناگهانی هماهنگ
136	-----	خفه کردن سیم

مقدمه

ساز گیتار بیس در ابتدای دهه 1950 توسط لئوفندر اختراع شد که دارای چهار سیم بود پس از گذشت زمان بنا بر نیاز به صدای بم در موسیقی، تعداد سیمهای آن افزوده شد که امروزه گیتار بیس با هشت سیم نیز ساخته شده است. پس از ساخت و شناخت این ساز و استفاده از هارمونیهای عمیق و سنگینی که بوسیله گیتار بیس با گیتار الکتریک و درامز بوجود آمد، بکار بردن این ساز بیشتر متداول شد. همانطور که مشهود است پس از آنکه گیتار بیس به عنوان یکی از اجزاء اصلی در سرانیدن موسیقی توسط آهنگسازان قلمداد شد بتدریج بوجود آمدن ژانرهای متفاوتی در ساختار موزیکهایی که از این ساز استفاده میشود، را شاهد میباشیم که رو به پیشرفت و ترقی میباشند و با توجه به شناخت و بررسی ریشههایشان برای اوج گرفتن استمرار پیدا کرده و در جهت تحکیم پایهها همراه با در نظر گرفتن شاخصی همیشگی بنام نوآوری به بقای هنر ادامه میدهند. البته تعدادی دیگر نیز به استفاده از دستاوردهای دیگران میپردازند و احساسات درونی خود را برای ایجاد ذوق و تفکری مکمل و متقابل بکار نمیاندازند و استعدادهایشان را مهار میزنند، در نتیجه با ساختارهای شبیه گونه به دور از نوآوری و در محدوده ای بسته با توجه به جذب بازار، موزیک تولید میکنند؛ تنها خواهش من از هنرجویان این است که به شکوفایی استعدادهای خود بیشتر توجه نموده و در جهت بارور کردن آن کوشا باشند.

در این کتاب بیشتر سعی شده که با بیانی کاملاً ساده به موضوعهای مورد بحث پرداخته شود و در صورت نیاز تمریناتی در جهت تفهیم بهتر برای هنرجو مطرح شود و با شناخت کلی از مفاهیم، حروف و علائم اختصاری که دانستن آنها برای نوازنده ضروری میباشد به عنوان سکوی پرتاب عمل کرده و هنرجو را با اطلاعات اولیه مورد نیازش؛ از مرحله آموزش پایه به توانایی نوازندگی تحقیقی، روی قطعات آهنگسازان مختلف (گیتار بیس) سوق داده باشم. امیدوارم کوششهای این حقیر توانسته باشد در راه عشق به ذات هنر و هنرمند حقیقی ثمربخش واقع شود.

باسپاس فراوان از خانوادهام که شرایط را برایم فراهم کردند

پوریا مفتون خرداد 84

pouria.maftoon@yahoo.com

فصل اول

اسامي انتها

نت علامتي است كه بوسيله آن اصوات موسيقي نوشته و اجراء مي‌شوند .
براي همه اصوات موسيقي فقط هفت نام وجود دارد .

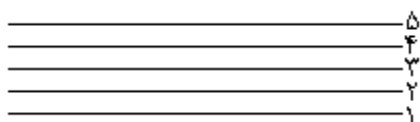
E D C B A G F E D C

دو ر مي فا سل لا سي دو ر مي

نتها را با حرف A از نت لا به ترتيب تا حرف G (سل) نيز نشان مي‌دهند .
در ترتيب اصوات همواره بعد از هفتمين نت دوباره اسامي آنها از آغاز تكرر مي‌شود و پس از هر نت Si نت Do قرار مي‌گيرد و به اين ترتيب توالي اصوات ادامه مي‌كند .

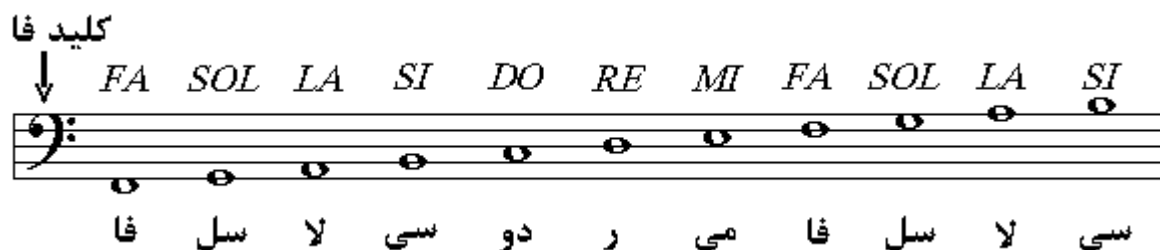
حامل

براي نشان دادن و تفكيك نتهاي زير و بم از پنج خط افقي موازي با فواصل مساوي استفاده مي‌شود كه آنرا حامل مي‌گويند . خطوط حامل از پايين به بالا شمرده مي‌شوند و بر روي خطوط حامل پنج نت و ميان خطوط حامل چهار نت و يك نت بالا و يك نت پايين خطوط حامل قرار مي‌گيرد . انتها روي حامل از چپ به راست نوشته مي‌شوند و از خط يك به سمت خط پنج انتها از بم به زير مي‌روند .

كليد

براي اينكه بتوانيم نام و موقعيت اصوات را در خطوط حامل نشان دهيم ، از علامتي به نام كليد استفاده مي‌شود كه در سمت چپ و بر روي يكي از خطوط حامل قرار مي‌گيرد و نسبت به اين مبدأ انتها از يكدیگر تشخيص داده مي‌شوند . براي مشخص كردن صداهاي مختلف زير و بم از يكدیگر و به دليل گسترديگي اصوات ، از كليدهاي مختلف استفاده مي‌شود . مثلاً در ساز گيتار از كليد سل استفاده مي‌شود كه كليدي است براي نشان دادن نتهاي زيرتر (نسبت به گيتار بيس) و بر روي خط دوم حامل قرار مي‌گيرد و نسبت به آن بقيه انتها از يكدیگر باز شناخته مي‌شوند يعني هر نت روي خط دوم سل است، ولي در ساز گيتار بيس به علت بم بودن صدا از كليد فا استفاده مي‌شود كه بتوان اين دو صدا را از يكدیگر متمايز كرد ، ولي در ساز پيانو به علت پهنه گسترده صدايي از كليد فا و كليد سل با هم استفاده ميشود تا بتوان نتهاي بم و زير را به تصوير كشيد . كليد فا بر روي خط چهارم حامل قرار مي‌گيرد و نام خود را به آن خط مي‌دهد و نسبت به اين مبدأ بقيه انتها قابل تشخيص مي‌باشند ، بر روي حامل از خط پنجم به سمت خط يك انتها از زير به بم مي‌روند و بر عكس؛ پس اگر نتي روي خط پنجم باشد La و اگر روي خط سوم باشد Re و اگر بين خط سوم و چهارم باشد Mi ناميده مي‌شود .

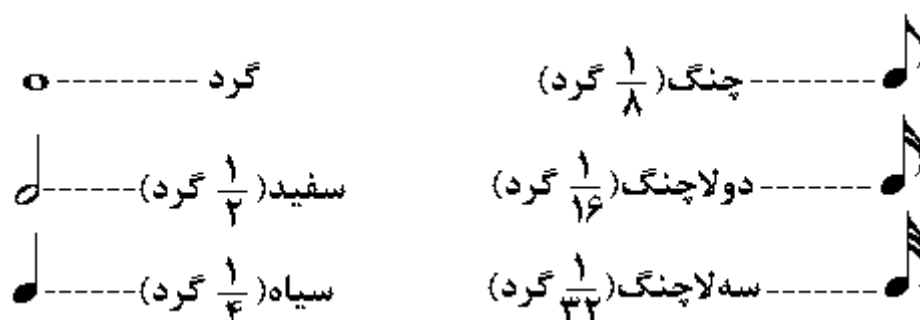
خطوط کمکی

به دلیل گستردگی پهنه اصوات نمی‌توان تنها از خطوط حامل برای نشان دادن نتها استفاده کرد بنابراین خطوط حامل را با خطوطی کوچک و موازی با فواصل مساوی از بالا و پایین حامل می‌توان گسترش داد که خطوط تکمیلی یا خطوط اضافی و یا خطوط کمکی گفته می‌شوند.

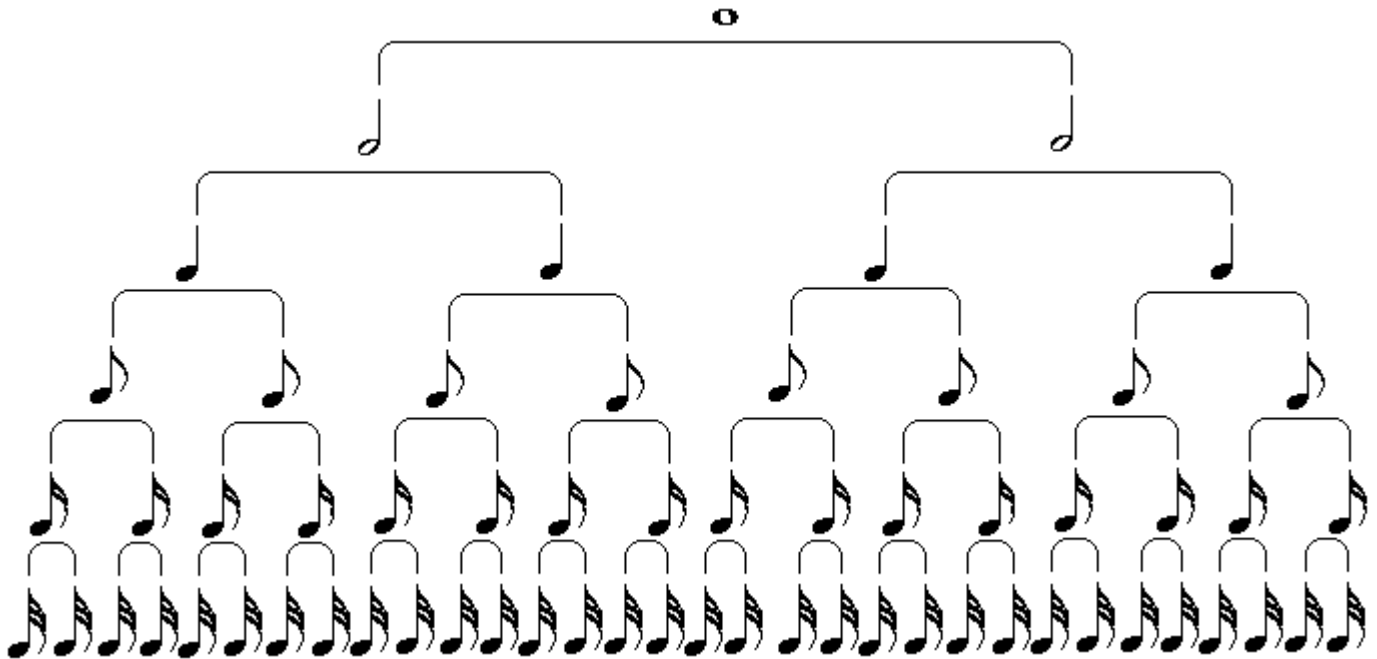
امتداد زمانی

در موسیقی هر صوتی کشش و امتدادی خاص دارد که مدت ادامه یافتن هر صوت را دیرند و یا ارزش زمانی آن نت می‌گویند، دیرندهای مختلف اصوات را برای تشخیص از یکدیگر با اشکال گوناگون مشخص می‌کنند.

هر نت سیاه معادل 2 چنگ یا 4 دو لا چنگ یا 8 سه لا چنگ یا 16 چهار لا چنگ است و هر نت سفید معادل 2 سیاه یا 4 چنگ یا 8 دو لا چنگ یا 16 سه لا چنگ یا 32 چهار لا چنگ است و هر نت گرد معادل 2 سفید یا 4 سیاه یا 8 چنگ یا 16 چهار لا چنگ یا 32 سه لا چنگ و ... می‌باشد. دیرندهای نتها در هر نت سیاه معادل 2 چنگ یا 4 دو لا چنگ یا 8 سه لا چنگ یا 16 چهار لا چنگ است و هر نت سفید معادل 2 سیاه یا 4 چنگ یا 8 دو لا چنگ یا 16 سه لا چنگ یا 32 چهار لا چنگ است و هر نت گرد معادل 2 سفید یا 4 سیاه یا 8 چنگ یا 16 چهار لا چنگ یا 32 سه لا چنگ و ... می‌باشد. دیرندهای نتها در قطعات موسیقی مختلف با یکدیگر از نظر زمانی برابر نیستند یعنی ممکن است در يك آهنگ نت گرد چهار

ثانیه طول بکشد و یا سه ثانیه و یا بیشتر یا کمتر زمان به خود اختصاص دهد . اگر گرد را معادل چهار ثانیه در نظر بگیریم : سفید دو ثانیه ، سیاه يك ثانیه و چنگ نصف ثانیه و ... خواهد بود .

در مواقعي که انتها بالاي خط سوم حامل قرار دارند دشمنان به سمت پایین است و اگر در پایین خط سوم حامل قرار گیرند دشمنان به سمت بالا و روي خط سوم حامل هر دو حالت می تواند باشد . هر گاه تعدادي چنگ و یا دولاچنگ یا سه لاچنگ یا چهار لاچنگ به دنبال یکدیگر در قطعه موسيقي بیایند آنها را به صورت گروهی نمایش می دهند و چنگشان را به یکدیگر پیوند می زنند و هر چنگ که به آن پرچم نیز گفته می شود بین دو نت همشکل تبدیل به يك خط مشترك می شود .

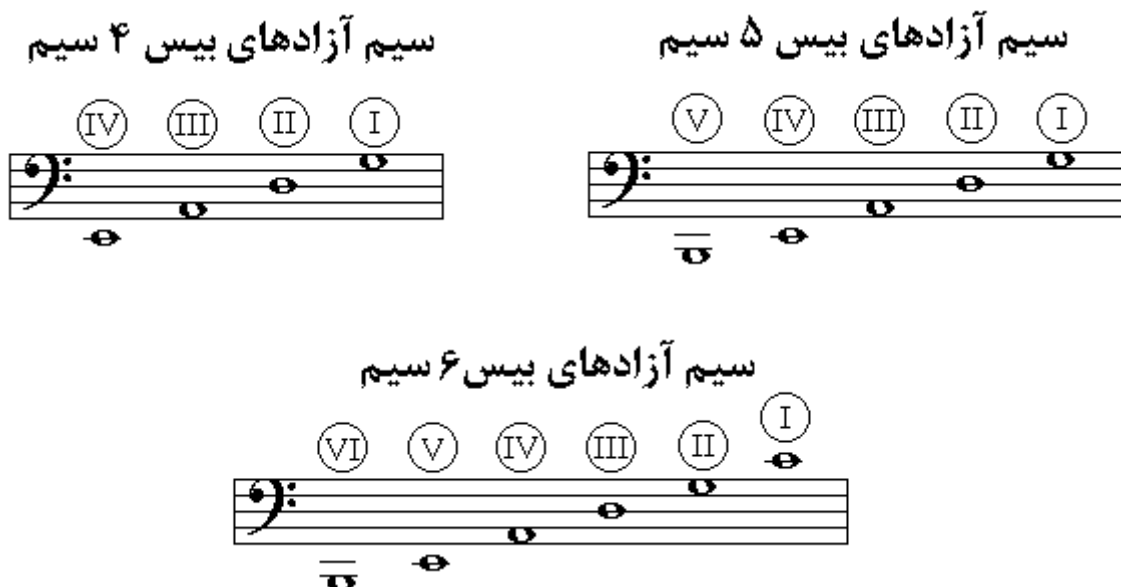

وزن

هر قطعه موسيقي از لحاظ زمانی و تعداد دوره هاي ضربی به قسمتهای مساوي تقسیم می شود که آنرا میزان می گویند و هر میزان را با خطی افقی که حامل را قطع می کند و خط میزان نام دارد از یکدیگر جدا می کنند . هر میزان ممکن است از دو ، سه ، چهار و ... قسمت مساوي تشکیل شده باشد که هر کدام از این تقسیمات را ضرب گویند پس در هر میزان ، دوره هاي ضربی ممکن است به صورت دو ضربی ، سه ضربی ، چهار ضربی و ... باشد که واحد هر ضرب می تواند سفید ، سیاه ، چنگ و ... باشد . شدت تأکید انتها از نظر قوت و ضعف در ضربها و در دوره هاي ضربی مختلف ، متفاوت است ضرب اول در اکثر اوقات از سایر ضربها قویتر اجرا می شود که بطورکلي هر امتداد زمانی هر گاه به دو قسمت تقسیم شود قسمت اول از قسمت دوم مؤکدتر است . تناسب به کار بردن اصوات و سکوتها در دوره هاي ضربی ، از نظر تعداد ضربه و تفاوت تأکید انتها را وزن گویند .

سیمهای گیتار بیس

سیمهای بیس از پایین به بالا یعنی از سیم نازک به سمت سیم کلفت شمرده می‌شوند در بیس چهار سیم ، سیم 1: Sol ، سیم 2: Re ، سیم 3: La ، سیم 4: Mi ، سیم 5: کوک می‌شود در بیس پنج سیم ، سیم 1: Sol ، سیم 2: Re ، سیم 3: La ، سیم 4: Mi ، سیم 5: کوک می‌شود و در بیس شش سیم ، سیم 1: Do ، سیم 2: Sol ، سیم 3: Re ، سیم 4: La ، سیم 5: Mi ، سیم 6: Si کوک می‌شود ؛ یعنی ، در بیس پنج سیم يك سیم بم‌تر اضافه می‌شود و در بیس شش سیم علاوه بر يك سیم بم ، يك سیم زیرتر از بقية سیمها افزوده می‌شود . سیمهای بیس با فاصله چهارم از یکدیگر از بم به زیر می‌روند و از ابتدای هر سیم پس از طی پنج نیم پرده یا پنج فرت به صوت سیم آزاد پایینی میرسیم و پس از طی دوازده نیم‌پرده در هر سیم به نت اکتاو سیم آزاد همان سیم میرسیم و روشن است که از فرت دوازدهم به بعد در هر سیم تنها به ترتیب از ابتدای سیم با همان نامها ولی در فاصله اکتاو تکرار می‌شوند ؛ شماره سیم را درون دایره و اکثراً با اعداد یونانی و گاه با اعداد لاتین نمایش می‌دهند . محل نشان دادن سیم آزادهای بیس روی حامل به ترتیب زیر می‌باشد ، در این کتاب مبنا بیس چهار سیم است .

کسر میزان

سمت چپ حامل بعد از کلید علامتی قرار می‌گیرد به شکل دو عدد که یکی بالایی خط سوم حامل و دیگری پایین خط سوم حامل به صورت روی هم نوشته می‌شوند و به آن کسر میزان گفته می‌شود . عدد بالا یا صورت کسر میزان نشان دهنده تعداد ضربات در هر میزان و مخرج کسر میزان یا عدد پایینی نشان دهنده نسبت هر نتی که واحد ضرب قرار گرفته ، به گرد می‌باشد یعنی از کسر میزان چهار / چهارم این استنباط می‌شود که در هر میزان تعداد ضربات چهار ضربه بوده و هر ضرب معادل يك سیاه (يك چهارم گرد) می‌باشد ، کسر میزان دو/دوم به این مفهوم است که در هر میزان دو ضرب و هر ضرب معادل يك سفید (يك دوم گرد) می‌باشد ، و کسر میزان سه / چهارم نشان دهنده سه ضربه در هر میزان و هر ضرب معادل يك سیاه (يك چهارم گرد) می‌باشد .

در تمرین پایین شماره‌های یونانی داخل دایره نشان‌دهنده شماره سیم و شماره‌های فارسی زیر حامل معرف تعداد ضرباتی که با دیرند برابر، یک میزان را اشغال می‌کنند یا 4 ضرب هر ضرب معادل سیاه که هر میزان ادامه پیدا می‌کند. پس از پایان ارزش زمانی نتها از ادامه یافتن آن خارج از دیرند و تداخل صدای دو سیم با یکدیگر بوسیله دست چپ جلوگیری کنید. گرد معادل 4 ضرب، سفید معادل 2 ضرب، سیاه معادل 1 ضرب می‌باشد.

□ جهت مضارب زدن از بالا به پایین

1

IV III II I

2

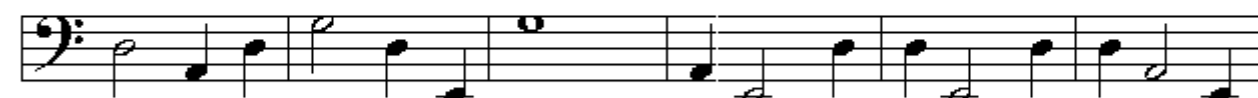
IV III II

3

I II III IV

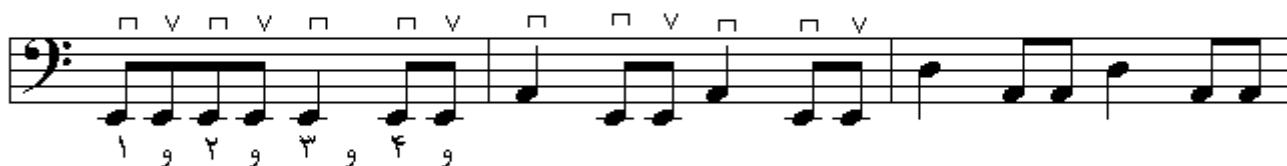

در هر میزان سه ضرب،
و هر ضرب معادل سیاه شمرده میشود:

برای دقیق‌تر و راحت‌تر اجرا کردن نت چنگ هر نت سیاه را به دو قسمت تقسیم می‌کنند و یک میزان چهار چهارم را بصورت (1 و 2 و 3 و 4) می‌خوانند که با ضرب پا همراهی می‌شود بطوریکه پاشنه پا روی زمین و در ابتدا پنجه بالایی زمین می‌باشد و کف پا با زاویه 45 درجه از سطح زمین قرار دارد: {در حرکت اول پنجه به سمت پایین می‌آید و با زمین هم سطح می‌شود (1)}، {در حرکت دوم که پنجه روی زمین قرار دارد به سمت بالا حرکت می‌کند و مجدداً زاویه 45 درجه ایجاد می‌کند (و)}، و همین‌گونه ادامه پیدا می‌کند تا میزان به پایان برسد و شمارش از ابتدا آغاز شود. اگر کسر میزان سه/چهارم باشد با خواندن (1 و 2 و 3 و) شمارش در یک میزان به پایان می‌رسد و چنانچه در یک میزان چهار/چهارم تمامی نتها چنگ باشند باید هشت نت با دیرندی مساوی یکدیگر نواخته شود، و دیرند نت سفید را (1 و 2 و) یا چهار حرکت پا، و دیرند نت سیاه را (1 و) یا دو حرکت پا، و دیرند نت گرد را (1 و 2 و 3 و 4 و) یا هشت حرکت پا امتداد می‌دهیم.

۷ جهت مضارب زدن از پایین به بالا

سکوت

در طی يك قطعه موسیقي گاهي لازم مي‌شود كه براي لحظه‌اي معين از يك يا چند ساز صدائي به وجود نیاید و براي مدتي مكث شود ، در این حالت سكوتها بوجود مي‌آیند كه نشان دهنده مدت قطع جریان صدا باشند . معادل با اشكال مختلف دیرند انتها نشانه سکوت وجود دارد :

پس از پایان هر دیرندی كه به سكوت می‌رسد صدای سیم را با دست چپ قطع می‌كنیم و دست چپ را بر روی سیم به مدت دیرند سكوت قرار می‌دهیم و پس از پایان ارزش زمانی مربوطه نت بعد را ادامه می‌دهیم.

۹

۱۰

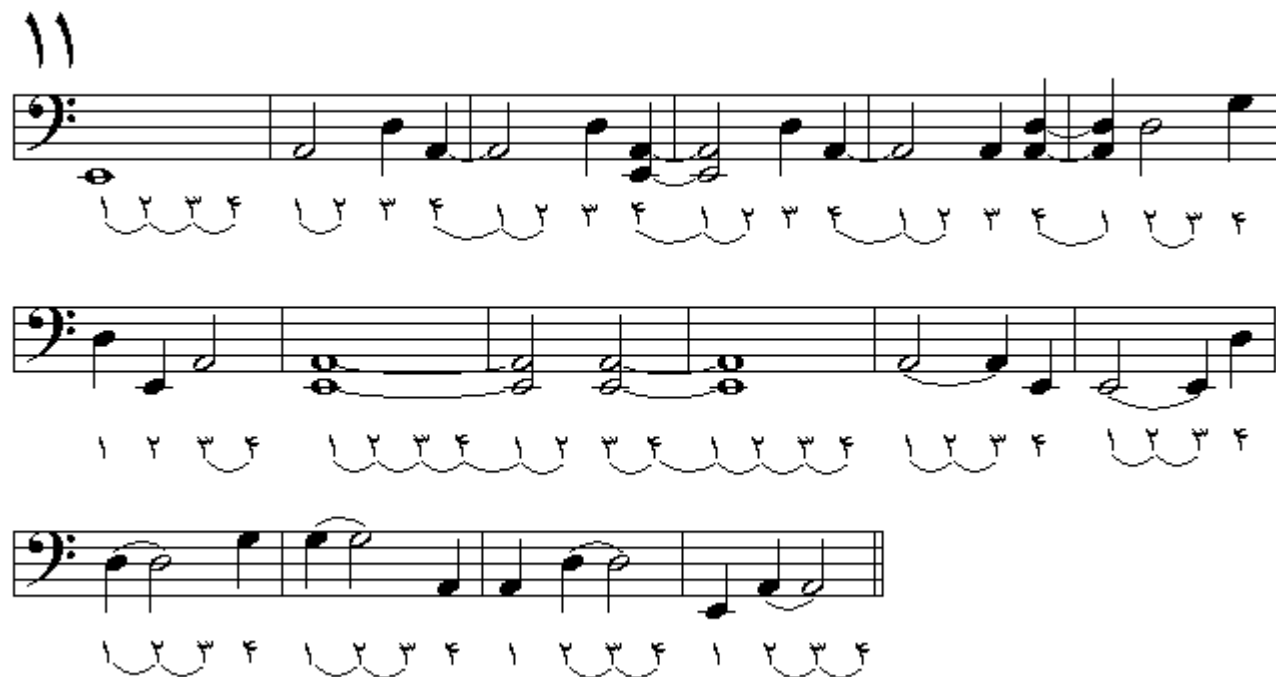
خط اتحاد

اگر بر روی دو نت همنام و همصدا خطی به شکل منحنی قرار گیرد ، دیرند آن دو نت را به یکدیگر پیوند می‌دهد به این منحنی خط اتحاد می‌گویند .

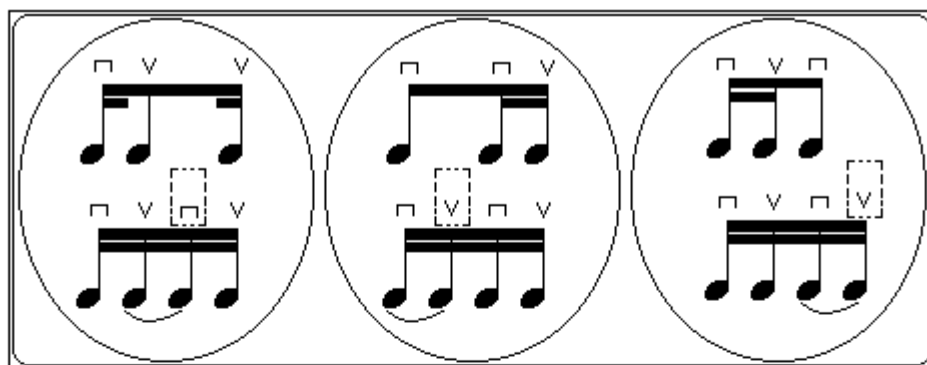
هر گاه چند خط اتحاد بین چند نت متوالی همصدا نیز قرار گیرد ، دیرند نتها را به یکدیگر پیوند می‌زند یعنی نت اول به صدا در می‌آید و دیرند نتهایی که خط اتحاد آنها را به یکدیگر پیوند داده جمع می‌شوند و فقط نت اول به صدا در آمده و به اندازه بقیه دیرنها که خط اتحاد آنها را به هم وصل کرده امتداد پیدا می‌کند ، پس اگر بین چهار نت سیاه همصدا سه خط اتحاد آنها را به یکدیگر پیوند داده باشد ، ارزش زمانی مورد نظر معادل یک گرد امتداد پیدا می‌کند .

خطهای منحنی که شماره ضربها را به یکدیگر پیوندزده ، نشانگر دیرند یا تعداد ضرباتی است که هر نت ادامه پیدا می‌کند و به یکدیگر پیوسته است .

خط اتحاد

قبل از نواختن درس بعد به تابلو که جهت زخمه زدن رامشخص نموده دقت کنید ، علامت جهت مضرب زدن که داخل مستطیل با خطهاي مقطع قرار گرفته نواخته نمي‌شود و براي تفهيم بيشتتر نشان داده شده است . براي اجراي راحتتر دولاچنگ، شمارش ضرب‌ها در هر ميزان به اندازه‌هاي كوچكتر تقسيم شده است . هر نت سياه را به چهار قسمت يا هر نت چنگ را به دو قسمت برابر تقسيم مي‌كنيم : (1 و آ) (2 و آ) (3 و آ) و (4 و آ)

۱۲

۱۳

۱۴

□ □ ∇ □ □ ∇ □ □ ∇ □ ∇ □ ∇

۱ | ۲ | ۳ | ۴ | و | و | و | و |

۱۵

□ □ ∇ □ □ ∇ □ □ ∇ □ □ ∇

۱ | ۲ | ۳ | ۴ | و | و | و | و |

نتهای نقطه دار

هرگاه سمت راست نتی نقطه ای قرار گیرد ، نصف دیرند آن نت بر آن میافزاید . هرگاه دو نقطه سمت راست نت قرار گیرد ، نقطه اول معادل نصف دیرند نت و نقطه دوم معادل نصف نقطه اول به آن میافزاید . سکوتها نیز می‌توانند نقطه دار باشند ، نقطه در سکوت‌های نقطه‌دار به همان ترتیب است که در نت‌های نقطه‌دار شرح داده شد مثلاً سکوت سفید نقطه‌دار برابر با سه سکوت سیاه می‌باشد و یک سکوت سیاه نقطه‌دار برابر با سه سکوت چنگ می‌باشد .

در چهار، دولا چنگ متصل مقابل
سه $\frac{1}{4}$ ضرب به یکدیگر پیوند
خورده است :

۱۶

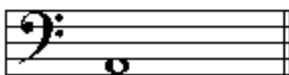

۱۷

۱۸

فاصله

اختلاف سطح فرکانس صوتهای موسیقی از نظر زیر بودن یا بم بودن نسبت به دو نت معین را فاصله می‌گویند. برای انداز مگیری فاصله نت‌های تشکیل دهنده میان دو نت مبدأ و مقصد شمارش می‌شود به این ترتیب که از نت بم فاصله شمارش را آغاز می‌کنیم و نت‌های میانی را شمرده تا به زیرترین نت فاصله یا آخرین نت برسیم و عدد حاصل به عنوان فاصله میان دو نت مورد نظر بیان می‌شود، مثلاً فاصله بین دو نت Sol و La دوم می‌باشد چون از دو نت Sol و La تشکیل شده است و فاصله میان دو نت Mi و Si پنجم می‌باشد. هرگاه از هر نتي يك فاصله هشتم بالا برویم نت مقصد یا نت زیر فاصله نسبت به نت بم فاصله در فاصله اکتاو قرار دارد که به این فاصله در موسیقی ایرانی هنگام گفته می‌شود و در این فاصله هر دو نت

همنام می‌باشند ولی نسبت فرکانس نتي که در فاصله اکتاو قرار دارد دو برابر نت مبدأ می‌باشد ، در موسيقي غربي نت مبدأ را تونيك و در موسيقي ايراني پایه می‌گویند .

پرده و نیم پرده

فاصله دو نت پی در پی همیشه دوم است ولی همواره برابر نیست ، میان بعضي از آنها نیم پرده فاصله و میان برخي دیگر يك پرده فاصله وجود دارد فواصل دومي را که بین آن دو نت نیم پرده وجود دارد دوم كوچك و فواصل دومي را که بین آن دو نت يك پرده فاصله وجود دارد دوم بزرگ گویند در توالی انتها همواره میان نتهاي Si تا Do ، Mi تا Fa نیم پرده فاصله وجود دارد و همواره بین نتهاي Do تا Re ، Re تا Fa ، Mi تا Sol ، Sol تا La ، La تا Si يك پرده فاصله وجود دارد . در تنوري موسيقي غربي هر فاصله يك پرده‌اي قابل تقسیم به دو نیم پرده می‌باشد بنابراین در هر اکتاو دوازده نیم پرده خواهیم داشت .

نشانه های تغییر دهنده اصوات

دیز # : علامتی است که در سمت چپ نت و یا در ابتدای حامل بین کلید و کسر میزان قرار می‌گیرد و صدای نت را نیم پرده زیرتر می‌کند .
دابل دیز x : دو نیم پرده صدای نت را زیرتر می‌کند .

بمل b : علامتی است که در سمت چپ نت و یا در ابتدای حامل بین کلید و کسر میزان قرار می‌گیرد و صدای نت را نیم پرده بم تر می‌کند .
دابل بمل bb : دو نیم پرده صدای نت را بم تر می‌کند .

بکار b : علامتی است که هر گاه در سمت چپ نتی یا در ابتدای یک میزان در حامل قرار گیرد ، نتی را که قبلاً دیز یا بمل شده به حالت اولیه باز می‌گرداند و دیز و بمل را خنثی می‌کند . (اگر نتی دیز یا بمل شود تا انتهای میزان به همان حالت نواخته می‌شود و از گذاشتن چندین نشانه تغییر دهنده متشابه در کنار دو یا چند نت همصدا خودداری می‌شود به جز در مواقعی که از علامت بکار استفاده شود)

انگشتان دست راست را در زبان انگلیسی با حروف (i : سبابه)، (m : وسطی)، (r : سومی یا حلقه)، (t : شست) و در زبان اسپانیایی با حروف (i : سبابه)، (m : وسطی)، (a : سومی یا حلقه)، (p : شست) نشان می‌دهند .

در پایین دسته ساز گیتار بیس نشان داده شده و نحوه قرار گرفتن و ترتیب نتها بر روی آن تا نیم‌پرده دوازدهم مشخص شده است. از نیم‌پرده دوازدهم به بعد در تمام سیم‌ها، نتها با همان اسامی از نیم‌پرده اول به بعد تکرار می‌شوند ولی با بسامد یا فرکانس دوبرابر مثلاً نت سیم آزاد چهارم E با نت نیم‌پرده دوازدهم همان سیم همانام است ولی همصدا نیستند.

شماره نیم‌پرده

۱	→	F	B $\flat$	D $\sharp$	A $\flat$
۲	→	F $\sharp$	B	E	A
۳	→	G	C	●	F
۴	→	G $\sharp$	D $\flat$	F $\sharp$	B
۵	→	A	D	●	G
۶	→	A $\sharp$	E $\flat$	G $\sharp$	D $\flat$
۷	→	B	E	●	A
۸	→	C	F	A $\sharp$	E $\flat$
۹	→	C $\sharp$	G $\flat$	●	B
۱۰	→	D	G	C	F
۱۱	→	D $\sharp$	A $\flat$	C $\sharp$	G $\flat$
۱۲	→	E	●	A	D

IVIIIIII

↓↓↓↓

EADG

محل قرار گرفتن
انگشت روی سیم

نتهای همصدا در ساز گیتار بیس از نیم‌پرده پنجم هر سیم در سیم پایین وجود دارد بترتیب سیم آزاد پایینی با نیم‌پرده پنجم سیم بالایی و... همصداست:

مثلاً نت « Λ » A واقع در سیم چهارم نیم‌پرده پنج و « Λ » A سیم آزاد سوم با یکدیگر همصدا می‌باشند و فقط در یکجا بر روی حامل نشان داده می‌شوند، یا نت « می »:

E واقع در سیم چهارم نیم‌پرده دوازدهم

E واقع در سیم سوم نیم‌پرده هفت،

E واقع در سیم دوم نیم‌پرده دوم

با یکدیگر همصدا می‌باشند ولی فقط در یکجا بر روی حامل نشان داده می‌شوند.

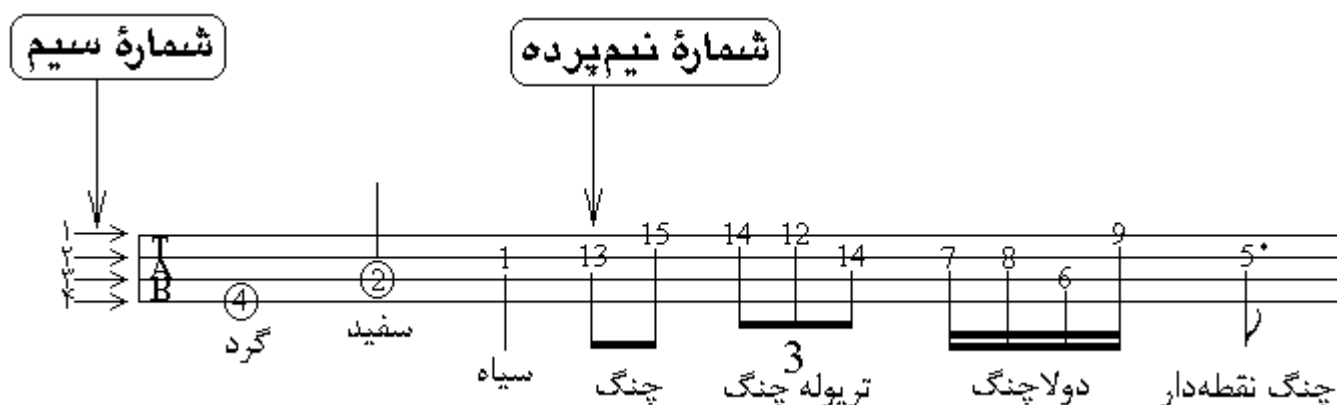
نت خوانی با تبلچر

فرم دیگری در نت نویسی وجود دارد با نام تبلچر که بر روی حامل نوشته نمی‌شود و دارای کلید نیز نمی‌باشد، برای نوشتن تبلچر در ساز گیتار بیس چهار خط موازی با فواصل مساوی را به عنوان چهار سیم بیس (برای بیس پنج سیم تبلچر پنج خطی و برای گیتار تبلچر شش خطی می‌نویسند) در نظر می‌گیرند و در ابتدای آن سه حرف انگلیسی B A T را به صورت عمودی به ترتیب روی یکدیگر می‌نویسند که مخفف تبلچر است و از بالا به پایین خط اول معرف سیم یک، خط دوم معرف سیم دو، خط سوم معرف سیم سه و خط چهارم معرف سیم چهار می‌باشد، در نت خوانی با تبلچر نتهایی را که در هر سیم باید نواخته شود با شماره فرت یا شماره نیم‌پرده آن نشان می‌دهند. در بعضی از اوقات تبلچر در پایین حامل می‌آید در این حالت نتها در حامل

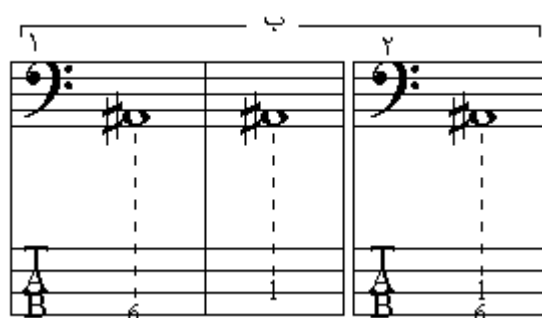
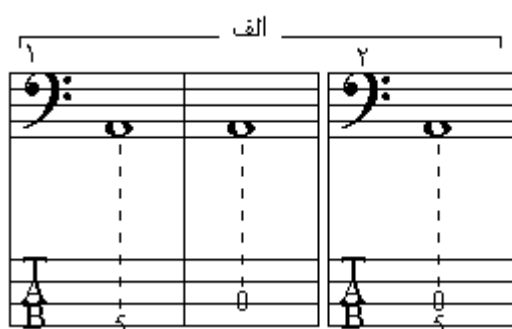
نشاندۀ آهنگي هستند که باید نواخته شود و تبلچر براي سهولت در نواختن بدون ارزش زماني مي آيد و فقط معرف شماره فرت و شماره سيم مي باشد .

ولي در بيشتر اوقات تبلچر را با ارزش زماني مشخص مي نويسند ، که سکوتها به همان شکل هستند و اشکال ديرندهاي مختلف در اينجا نشان داده شده است :

بمترين نت « لا » که در گيتار بيس وجود دارد را مي توان روي سيم چهارم در نيم پرده پنجم و هم مي توان سيم آزاد سوم اجرا کرد و برروي حامل اين نت تنها بين خط اول و دوم نشان داده مي شود (شکل الف) در شکل الف قسمت 2 - نت مورد نظر در دو جاي مختلف در دو سيم که مي توان اين نت را نواخت نمايانده شده است . بمترين نت لا ديز را مي توان روي سيم چهارم در نيم پرده ششم و هم مي توان روي سيم سوم در نيم پرده اول اجرا کرد و برروي حامل اين نت تنها بين خط اول و دوم و با يك نشانه ديز در سمت چپ آن نشان داده مي شود (شکل ب) در شکل ب قسمت 2 - نت مورد نظر در دو جاي مختلف در دو سيم که مي توان اين نت را نواخت نمايانده شده است . . .

Top Staff (Bass Clef, Key of D):

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Bottom Staff (Bass Clef, Key of D):

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

نت « ر » سیم آزاد دوم را روی حامل بر روی خط سوم نشان می‌دهند ولی در گیتار بیس سه نقطه مختلف می‌توان آنرا اجراء کرد و در این سه مکان متفاوت صدای نت یکسان می‌باشد : 1- سیم چهارم نیم‌پرده 2- سیم سوم نیم‌پرده پنجم 3- سیم دوم بدون گرفتن انگشت .

نت « سل » سیم آزاد اول را روی حامل بین خط چهارم و پنجم نشان می‌دهند ولی در گیتار بیس در چهار جای مختلف می‌توان آنرا اجراء کرد و در این چهار مکان متفاوت صدای نت یکسان می‌باشد : 1- سیم چهارم نیم‌پرده پانزدهم 2- سیم سوم نیم‌پرده دهم 3- سیم دوم نیم‌پرده پنجم 4- سیم اول بدون گرفتن انگشت . و به همین ترتیب نت‌های مختلف روی سیم‌ها و حامل پیش می‌روند .

در مورد چگونگی استفاده از دست راست : انگشت شست یا ابهام پشت دسته ساز قرار می‌گیرد و بقیه انگشتان از انگشت اشاره یا سبابه (شماره 1) شمرده می‌شوند ، انگشت وسطی (شماره 2) ، انگشت بنصر (بین وسطی و کوچک شماره 3) ، انگشت خنصر یا انگشت کوچک (شماره 4) شمارگذاری می‌شوند و نت‌هایی که سیم آزاد نواخته می‌شود با O نشان داده شده‌اند .

دقت کنید که قبل از قرار گرفتن انگشت روی سیم و نواختن نت، آنرا بالای سیم مربوطه و نیم‌پرده مشخص شده که قرار است گذاشته شود، نگهدارید . پس از قرار گرفتن انگشت روی سیم آنرا کاملاً به دسته ساز فشار دهید .

شماره انگشت دست چپ

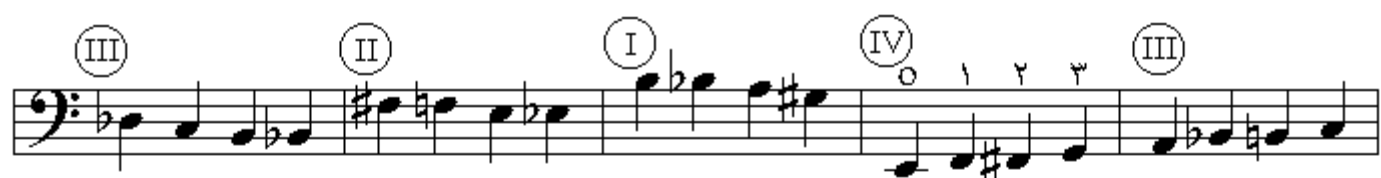
Staff (Bass Clef, Key of D, 4/4):

Position I: 1 2 3 4

Position II: 1 2 3 4

Position III: 1 2 3 4

Position IV: 1 2 3 4

۲۳

شماره انگشت: ۲ ۴ ۱ ۲ ۱ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱

T	7	7	5	5	4	7	0	3	2	0	3	2	5	3	2
A	8	10	7	8	7	8	10	7	10	7	9	10	9	10	12
B	8	10	7	8	7	8	10	7	10	7	9	10	9	10	12

شماره انگشت: ۴ ۴ ۲ ۲ ۱ ۴ ۰ ۲ ۱ ۰ ۲ ۱ ۴ ۱ ۲ ۰ ۱ ۴ ۰ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳

T	7	7	5	5	4	7	0	3	2	0	3	2	5	3	2
A	8	10	7	8	7	8	10	7	10	7	9	10	9	10	12
B	8	10	7	8	7	8	10	7	10	7	9	10	9	10	12

O ƒ ı ƒ Ƴ ı O Ƴ ı O Ƴ ı O Ƴ ı O Ƴ ı O Ƴ

T 0 7 5 4 2 0 3 2 0 3 2 0 3 2 0 3
 A 3
 B

i m i m
 O O ı ı O O Ƴ Ƴ O O O O O O ı ı Ƴ Ƴ ı ı Ƴ Ƴ Ƴ Ƴ

T
 A
 B 0 0 2 2 0 0 3 3 0 0 0 0 0 0 2 2 3 3 2 2 3 3

Ƴ Ƴ O O ı ı ı ı ı ı Ƴ Ƴ ı ı O O ı ı ı ı ı ı Ƴ Ƴ

T 0 0 2 2 2 2 2 2 3 3 2 2 0 0 2 2 2 2 2 2 4 4
 A 3 3
 B

p m p m
 ı ı O O ı ı Ƴ Ƴ O O ı ı ı Ƴ ı ƒ ı Ƴ ı ı ı ı Ƴ Ƴ

T 0 0 2 2 4 4 0 2 2 4 4 5 5 7 7
 A 2 2 0 2 1 2 3 5 5 7
 B

Ƴ Ƴ ı Ƴ ı Ƴ ı ƒ O ı Ƴ Ƴ Ƴ Ƴ ı ı

T 7 9 9 10 10 12 12 14
 A 8 8 8 8 12 12 14
 B 7 8 8 8 12 12 14

Ƴ Ƴ

T
 A 0 0 0 3 0 0 3 3 2 2 0 0 2 2 2 0 2 2 0 0 3 3 2 2
 B

T
 A 3 3 3 2 3 3 2 2 0 0 3 3 0 0 0 3 0 0 3 3 2 2 0 0
 B

T
 A 2 2 2 0 2 2 0 0 3 3 2 2 0 0 3 3 2 2 0 0 0
 B

۲۶

T
 A 0 3 3 3 2 0 3 3 3 2 2 3 3 3 2 2 3 3 3 2
 B

T
 A 3 3 5 2 3 0 0 0 0 2 0 0 0 0 2 2 0 0 0 2
 B

T
 A 3 5 2 3 5 2 5 2 3 5 2 4 2 3 5 2 4 5
 B

T
 A 3 5 2 4 5 2 5 2 4 5 2 4 2 4 5 2 4 2
 B

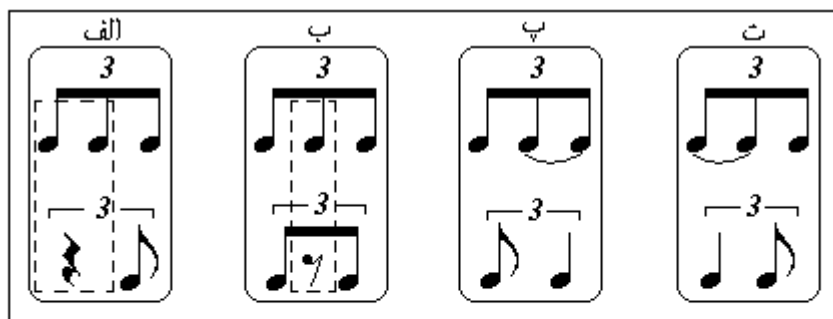
Three systems of musical notation for a piece in 3/4 time. Each system consists of a bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a three-part guitar tablature below it. The first system has three measures. The second system has three measures. The third system has two measures and ends with a double bar line.

سه بر دو

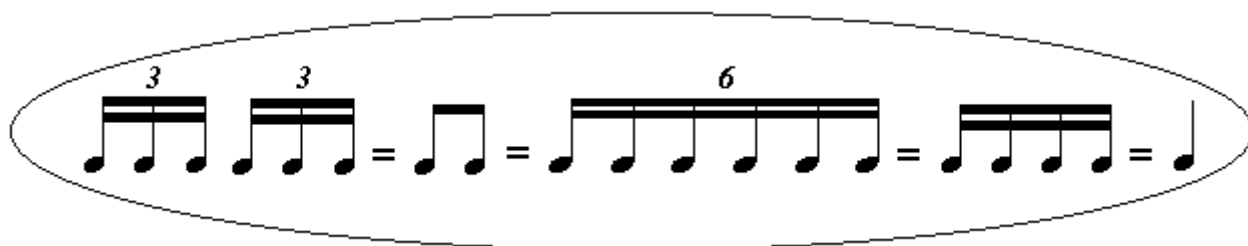
چنانچه ضربها و يا قسمت كوچكترى از يك ضرب به جاي تقسيم شدن به دو قسمت به سه نت مساوي كوچكتر تقسيم شود ، به اين گروه سه نتي تريوله يا سه بر دو گفته مي شود چنانچه تريوله بالاي خط سوم حامل باشند عدد 3 در پايين آنها قرار مي گيرد و اگر تريوله پايين خط سوم حامل باشند عدد 3 بالاي آنها نوشته مي شود كه نشاندهنده نت تريوله است . در اين تقسيم سه تايي ديرندي برابر با يك تقسيم دوتايي و معادل همان شكل ديرند را تريوله اشغال مي كند يعني اگر تريوله چنگ باشد معادل با ديرند 2 چنگ يا 1 سياه و اگر تريوله دولاچنگ باشد معادل ديرند 2 دولاچنگ يا 1 چنگ و اگر تريوله سياه باشد معادل ديرند 2 سياه يا 1 سفيد را در بر مي گيرد . براي درك بهتر اگر نت سياه را به 6 قسمت مساوي تقسيم كنيم تريوله چنگ (معادل سياه) با ضربه اول در شماره 1 ، ضربه دوم در شماره 3 ، و ضربه سوم در شماره 5 نواخته مي شود ، در مقايسه با دو نت چنگ (معادل سياه) كه با ضربه اول در شماره 1 ، ضربه دوم در شماره 4 نواخته مي شود .

تريوله سفيد	تريوله چنگ
تريوله سياه	تريوله دولاچنگ

ممکن است دیرند سه نت تشکیل دهنده تریوله با یکدیگر برابر نباشند در شکل زیر قسمت {الف} دو نت اول و دوم تریوله تبدیل به سکوت شده‌اند ، در قسمت {ب} نت وسط تریوله تبدیل به سکوت شده است ، در قسمت {پ} دیرند نت وسط و نت آخر تریوله به یکدیگر پیوند خورده است و در قسمت {ت} دیرند نت اول و نت وسط تریوله به یکدیگر پیوسته است :

گاه به جای تقسیم دیرند به چهار قسمت (مثلاً سیاه معادل 4 دولاچنگ) آنرا به شش قسمت مساوی تقسیم می‌کنند این تقسیم که از پیوند دو تریوله ساخته شده سیکستوله نام دارد . مثلاً اگر نت سیاه را به 6 قسمت مساوی تقسیم کنیم سیکستوله دولاچنگ (معادل سیاه) 6 ضربه در شروع هر 6 قسمت نواخته می‌شود ، تریوله چنگ (معادل سیاه) با ضربه اول در شماره 1 ، ضربه دوم در شماره 3 ، و ضربه سوم در شماره 5 نواخته می‌شود .

۲۸

شماره انگشت

1 4 3 1 4 3 4 2 1 4 2 1 1 4 3 1 4 3

T
A
B 10 13 12 10 13 12 10 8 7 10 8 7 8 11 10 8 11 10

4 2 1 4 2 1 1 4 3 1 4 3 1 4 3 1 4 3

T
A
B 8 6 5 8 6 5 5 8 7 5 8 7 3 6 5 3 6 5

3 1 0 3 1 0 1 4 3 1 4 3 0 2 1 0 2 1

T
A
B 3 1 0 3 1 0 2 5 4 2 5 4 0 3 2 0 3 2

0 1 2 0 1 2 0

T
A
B 0 2 3 0 2 3 0

۲۹

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

T
A
B 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

T
A
B 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

T
A
B 0 0 0 2 2 2 3 3 3 0 0 0 2 2 2 3 3 3 0 0 0 2 2 2

هر نت در میزان حتی ضرب ضعیف با نشانه تأکید > مؤکد اجراء می شود

۳۰

T
A
B 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

T
A
B 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

T
A
B 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

T
A
B 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

۳۱

T
A
B 3 3 3 0 0 0 2 2 2 3 3 3 0 0 0 2 2 2 3 3 3 0 0 0

The image displays three systems of musical notation. Each system consists of a bass staff and a tablature line below it. The bass staff contains a sequence of notes, many of which are grouped in triplets (indicated by a '3' above the group). The tablature line shows the corresponding fret numbers for each note, with '0' representing the open string and numbers 1-3 representing the first, second, and third frets respectively. The first system shows a sequence of eighth notes. The second system shows a sequence of eighth notes with a triplet of eighth notes at the end. The third system shows a sequence of eighth notes with triplets of eighth notes at the end.

: به فاصله نیم پرده ای میان دو نت همنام گفته می شود که با يك علامت تغییردهنده دیز یا بمل از یکدیگر فاصله دارند .

The image shows a musical staff with a bass clef. It contains two half notes. The first half note has a sharp sign (#) above it, and the second half note has a flat sign (b) below it. This illustrates a half-step difference between the two notes.

: به فاصله نیم پرده ای میان دو نت غیر همنام گفته می شود .

The image shows a musical staff with a bass clef. It contains two half notes. The first half note has a sharp sign (#) above it, and the second half note has a natural sign (n) below it. This illustrates a half-step difference between the two notes.

فواصل افزوده و کاسته

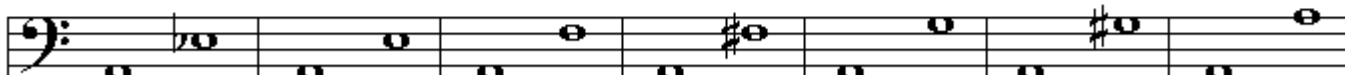
فاصله های یکم ، چهارم ، پنجم و هشتم فاصله های درست یا نت های تنال گفته می شوند فاصله چهارم درست از 5 نیم پرده ، پنجم درست از 7 نیم پرده و هشتم درست از 12 نیم پرده تشکیل شده است و فواصل دوم ، سوم ، ششم و هفتم قابل تغییر به فاصله کوچک یا بزرگ هستند یا به عبارت دیگر چنانچه فاصله دوم دارای نیم پرده دیاتونیک فاصله باشد دوم کوچک و اگر فاصله دوم دارای یک پرده باشد دوم بزرگ است ، فاصله سومی که دارای 3 نیم پرده باشد سوم کوچک و اگر دارای 4 نیم پرده باشد سوم بزرگ است ، فاصله ششمی که دارای 8

نیم‌پرده باشد ششم کوچک و اگر دارای 9 نیم‌پرده باشد ششم بزرگ است و فاصله هفتمی که دارای 10 نیم‌پرده باشد هفتم کوچک و اگر دارای 11 نیم‌پرده باشد هفتم بزرگ می‌باشد.

چهارم افزوده چهارم درست سوم بزرگ سوم کوچک دوم بزرگ دوم کوچک یکم درست

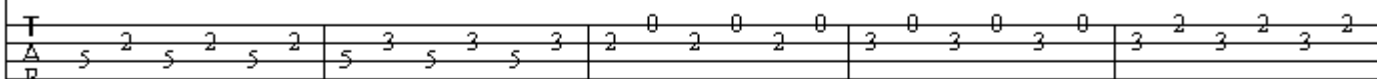
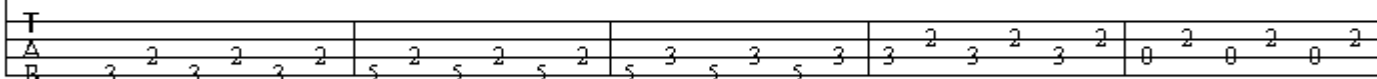
هشتم درست هفتم بزرگ هفتم کوچک ششم بزرگ ششم کوچک پنجم درست پنجم کاسته

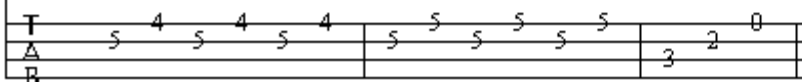
فواصل بزرگ - نیم پرده = فاصله کوچک
فواصل بزرگ + نیم پرده = فاصله افزوده
فواصل درست - نیم پرده = فاصله کاسته
فواصل افزوده + نیم پرده = فاصله افزوده‌تر

فواصل کوچک + نیم پرده = فاصله بزرگ
فواصل کوچک - نیم پرده = فاصله کاسته
فواصل درست + نیم پرده = فاصله افزوده
فواصل کاسته - نیم پرده = فاصله کاسته‌تر

۳۲ P i P i P i

P i m

۳۳

شماره
انگشت → ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 17 15 18 17 15 18 17 15 18 17 15 18 17 15 18 17 15
A
B

۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 15 13 16 15 13 16 15 13 16 15 13 16 15 13 16 15 13
A
B

۳۴ p m i p m i p m i p m i

۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۳ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 9 12 10 12 7 9 9 10 9 9 12 10 12 7 7 9 7 10 7
A 0 12 0 12 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
B

۱ ۳ ۴ ۳ ۱ ۲ ۳ ۲ ۲ ۱ ۲ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۲

T 5 7 7 7 4 5 5 5 4 3 4 3 5 3 0 4 2 4 3 5 3
A 0 7 0 7 0 5 0 5 0 3 0 3 0 3 0 2 0 3 0 3
B

۲ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۳ ۲ ۱ ۲ ۱

T 4 3 5 3 4 2 4 3 2 3 2
A 0 3 0 3 0 2 0 3 0 3 0
B

فصل دوم

گام

به مجموعه‌ای از اصوات پیایی که با الگویی معین فاصله میان آنها مشخص شده باشد گام گفته می‌شود ، نتي که از آن گام آغاز می‌شود نام گام خواهد بود و نتهای بوجود آورنده گام را درجه‌های گام گویند ، درجات گام را با اعداد یونانی نشان می‌دهند که درجه اول را پایه یا تونیک ، دوم را رویایه یا سوپرتونیک ، سوم را میانی یا مدیانت ، چهارم را زیرنمایان یا سابدمینانت ، پنجم را نمایان یا دومینانت ، ششم را رونمایان یا سابمدیانت ، هفتم را محسوس یا لیدینگ نت ، و هشتم را هنگام یا اکتاو در فارسی و انگلیسی می‌نامند .

گام کروماتیک : گامی است که هر گاه از هر نتي شروع کنیم به فاصله نیم پرده درجات گام از یکدیگر قرار می‌گیرند و نام گام نت آغازین می‌باشد و پس از طی دوازده نیم پرده به نت اکتاو صوت اول می‌رسیم .

Mi Chromatic

گام دیاتونیک : گامی است که بر خلاف گام کروماتیک فاصله میان درجات آن از پرده و نیم پرده و گاه يك و نیم پرده تشکیل می‌شود و معمولترین گامهای دیاتونیک امروزی گام بزرگ یا ماژور و گام کوچک یا مینور می‌باشند .

مد ماژور

اگر از نت تونیک تا اکتاو ، هشت درجه گام به طور متوالی قرار گیرند و فاصله بین درجات سوم تا چهارم ، و هفتم تا هشتم نیم پرده باشد و بین بقیه درجات گام فاصله يك پرده‌ای برقرار باشد این الگو ، الگوی گام ماژور نام دارد که همواره تغییر ناپذیر است .

DO	RE	MI	FA	SOL	LA	SI	DO
VIII نیم پرده VII یک پرده VI یک پرده V یک پرده IV نیم پرده III یک پرده II یک پرده I							

چگونگی قرار گرفتن درجات گام از یکدیگر که به صورت تغییر ناپذیر و الگویی ثابت می‌باشد مد آن گام گویند .

گام Do اولین گام تشکیل دهنده گامهای ماژور می‌باشد که همه نتهای در آن بکار هستند ، اگر بخواهیم گام ماژور دیگری بدست آوریم با در نظر گرفتن الگوی گام ماژور اقدام می‌کنیم حال می‌خواهیم گام ماژور را از نت Fa آغاز کنیم ، اول باید فاصله میان درجات را با الگوی مد ماژور مقایسه کنیم و سپس با بمل کردن نت Si گام پدید آمده مطابق مد ماژور خواهد بود و گام Fa ماژور بوجود می‌آید مثالی دیگر ، اگر گام ماژور را از نت Sol شروع کنیم و با الگوی مد ماژور مقایسه کنیم می‌فهمیم که با تغییر دادن درجه هفتم به سمت بالا و تبدیل نت Fa به Fa# بین درجات هفتم و هشتم نیم پرده فاصله و بین درجات ششم و هفتم يك پرده فاصله به وجود می‌آید و گام بدست آمده مطابق با الگوی مد ماژور است و Sol ماژور پدید می‌آید .

Do Major Sol Major Re Major

شماره انگشت → ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 3 5 2 3 5 2 4 5 3 5 2 3 5 2 4 5 5 7 4 5 7 4 6 7

A 3 5 2 3 5 2 4 5 3 5 2 3 5 2 4 5 5 7 4 5 7 4 6 7

B 3 5 2 3 5 2 4 5 3 5 2 3 5 2 4 5 5 7 4 5 7 4 6 7

La Major Mi Major Si Major

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۰ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 5 7 4 5 7 4 6 7 0 2 4 5 2 4 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4

A 5 7 4 5 7 4 6 7 0 2 4 5 2 4 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4

B 5 7 4 5 7 4 6 7 0 2 4 5 2 4 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4

Fa# Major Sol Major Do# Major Re Major

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 2 4 1 2 4 1 3 4 4 6 3 4 6 3 5 6

A 2 4 1 2 4 1 3 4 4 6 3 4 6 3 5 6

B 2 4 1 2 4 1 3 4 4 6 3 4 6 3 5 6

اگر گام‌های ماژور دیزدار را با یکدیگر مقایسه کنیم درخواهیم یافت که درجات گام‌های پدید آمده نسبت به گام‌های پیش فرضشان در فاصله پنجم قرار دارند بطوریکه درگام جدید درجه هفتم نیم پرده کروماتیک بالاتر رفته و در گام قبلی که دانگ دوم آن به عنوان دانگ اول گام جدید در نظر گرفته شده درجه چهارم که درجه هفتم گام پدید آمده می‌باشد بکار است و با مقایسه درجات هفتم پی به این نتیجه می‌بریم که نت‌های دیز شده با فاصله پنجم از یکدیگر در درجه هفتم گام پدید می‌آیند و هر گاه نیم پرده دیاتونیک از آخرین دیز گام به سمت بالا برویم نام تونیک گام مشخص می‌شود.

در مقایسه گام Fa ماژور و Sol ماژور با گام Do ماژور در می‌یابیم که چهار درجه اول تشکیل دهنده گام Do ماژور چهار درجه دوم گام Fa ماژور هستند و چهار درجه دوم گام Do ماژور چهار درجه اول گام Sol ماژور می‌باشند هر الگوی ماژور از دو قسمت برابر ساخته شده است که هر قسمت را دانگ یا تتراکورد گویند، که بین تتراکورد اول و تتراکورد دوم یک پرده فاصله وجود دارد چنانچه تتراکورد دوم یک گام ماژور را برای گام ماژور دیگری به عنوان تتراکورد اول در نظر بگیریم و برای گام جدید یک تتراکورد دوم بنویسیم که فواصل آن مطابق الگوی مد ماژور باشد در گام جدید یک نشانه دیز پدید می‌آید که بر روی درجه هفتم گام جدید می‌باشد و چنانچه تتراکورد اول یک گام ماژور را به عنوان تتراکورد دوم گام ماژور دیگری استفاده کنیم و برای گام جدید یک تتراکورد اول بنویسیم که فواصل آن مطابق الگوی مد ماژور باشد در گام جدید یک نشانه بمل پدید می‌آید که بر روی درجه چهارم گام جدید است.

Fa Major Si Major Mi Major

۱ ۳ ۰ ۱ ۳ ۰ ۲ ۳ ۱ ۳ ۰ ۱ ۳ ۰ ۲ ۳ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 0 2 3 0 2 3 5 7 8
 A 1 3 1 3 6 8
 B 1 3 1 3 6 8

La Major Re Major Do# Major

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 3 5 6 3 5 6
 A 4 6 4 6
 B 4 6 4 6

Sol Major Fa# Major Do Major Si Major

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴

T 1 3 4 1 3 4
 A 2 4 2 4
 B 2 4 2 4

با مقایسه گامهای مازور بمل دار با یکدیگر در خواهیم یافت که درجات گامهای پدید آمده نسبت به گامهای پیش فرضشان در فاصله چهارم قرار دارند به طوریکه در گامهای پدید آمده درجه چهارم نیم پرده کروماتیک پایین تر رفته و در گام پیش فرض آن که دانگ اول به عنوان دانگ دوم گام جدید در نظر گرفته شده است درجه هفتم که درجه چهارم گام پدید آمده می باشد بکار است و با مقایسه درجات چهارم به این نتیجه می رسم که بملهای بوجود آمده در گامها با فاصله چهارم از یکدیگر بوجود می آیند و به استثنای گام Fa مازور که اولین گام بملدار است نت Si در آن بمل می باشد ، تونیک بقیه گامهای مازور بملدار را از بمل ماقبل آخر پدید آمده در گام می توان فهمید .

علامتهای دیز یا بمل موجود در هر گام را ابتدای حامل و بین کلید و کسر میزان قرار می دهند ، با مقایسه ترتیب اضافه شدن دیزها و بملها این نتیجه بدست می آید که نظم افزوده شدن این نشانه ها بر عکس یکدیگر است .

ترتیب اضافه شدن دیزها	FA# DO# SOL# RE# LA# MI# SI#
ترتیب اضافه شدن بملها	FAb DOb SOLb REb Lab Mib Sib

گامهای ماژور دیزدار و بملدار پایین ، در دو اکتاو و در قسمتهای مختلف دسته ساز نوشته شده است به
تبلچر دقت کنید و سعی کنید در نواختن گامها ، با حنجره و صدای خود نتي را که می نوازید زمزمه کنید .

Do Major دو ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 9 10 12 14 16 17 17 16 14 17 15 14 17 15 15 14 12 15 13 12 10 8

B 8 10 7 8 10 7 9 10 10 12 9 10 12 14 16 17 17 16 14 17 15 14 17 15 15 14 12 15 13 12 10 8

Sol Major سل ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 4 5 7 9 11 12 12 11 9 7 5 4 7 5 5 4 2 5 3 2 5 3

B 3 5 2 3 5 2 4 5 5 7 4 5 7 9 11 12 12 11 9 7 5 4 7 5 5 4 2 5 3 2 5 3

Sol Major سل ماژور

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T 9 10 12 9 11 12 12 11 9 12 10 9 12 10 10 9 7 10 8 7 5 3

B 3 5 7 8 10 7 9 10 10 12 9 10 12 9 11 12 12 11 9 12 10 9 12 10 10 9 7 10 8 7 5 3

Re Major ر ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 11 12 14 16 18 19 19 18 16 19 17 16 19 17 17 16 14 17 15 14 12 10

B 10 12 9 10 12 9 11 12 12 14 11 12 14 16 18 19 19 18 16 19 17 16 19 17 17 16 14 17 15 14 12 10

La Major لا ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 6 7 9 11 13 14 14 13 11 14 12 11 14 12 12 12 11 9 12 10 9 7 5

B 5 7 4 5 7 4 6 7 7 9 6 7 9 11 13 14 14 13 11 14 12 11 14 12 12 12 11 9 12 10 9 7 5

Mi Major می ماژور

O 1 3 4 2 4 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4 4 3 1 4 2 1 4 2 2 1 4 2 4 3 1 0

T 0 2 4 5 7 9 6 7 7 9 6 7 9 6 8 9 9 8 6 9 7 6 9 7 7 6 9 7 5 4 2 0

Mi Major می ماژور

O 1 3 4 1 3 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4 4 3 1 4 2 1 4 2 2 1 4 2 4 3 1 0

T 0 2 4 5 2 4 1 2 2 4 1 2 4 6 8 9 9 8 6 4 2 1 4 2 2 1 4 2 5 4 2 0

Si Major سی ماژور

2 4 1 2 4 1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 2 1 4 2 4 3 1 0

T 7 9 6 7 9 6 8 9 9 11 8 9 11 13 15 16 16 15 13 16 14 13 16 14 14 13 11 14 12 11 9 7

Fa Major فا ماژور

1 3 0 1 3 0 2 3 2 4 1 2 4 1 3 4 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2

T 1 3 0 1 3 0 2 3 3 5 2 3 5 7 9 10 10 9 7 10 8 7 10 8 8 7 5 8 6 5 3 1

Si $\flat$ Major سی بمل ماژور

2 4 1 2 4 1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2

T 6 8 5 6 8 5 7 8 8 10 7 8 10 12 14 15 15 14 12 15 13 12 15 13 13 12 10 13 11 10 8 6

Mi Major می بمل ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 10 12 13 13 15 12 13 15 17 19 20 20 19 17 20 18 17 18 17 15 18 16 15 13 11

A 11 13 10 11 13 13 15 12 13 15 17 19 20 20 19 17 20 18 17 18 17 15 18 16 15 13 11

B 11 13 10 11 13 13 15 12 13 15 17 19 20 20 19 17 20 18 17 18 17 15 18 16 15 13 11

La Major لا بمل ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 5 6 8 10 12 13 13 12 10 13 11 10 13 11 11 10 8 11 9 8 6 4

A 4 6 3 4 6 3 5 6 6 8 5 6 8 10 12 13 13 12 10 13 11 10 13 11 11 10 8 11 9 8 6 4

B 4 6 3 4 6 3 5 6 6 8 5 6 8 10 12 13 13 12 10 13 11 10 13 11 11 10 8 11 9 8 6 4

Re Major ر بمل ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 8 10 11 11 13 10 11 13 15 17 18 18 17 15 18 16 15 18 16 16 15 13 16 14 13 11 9

A 9 11 8 9 11 8 10 11 11 13 10 11 13 15 17 18 18 17 15 18 16 15 18 16 16 15 13 16 14 13 11 9

B 9 11 8 9 11 8 10 11 11 13 10 11 13 15 17 18 18 17 15 18 16 15 18 16 16 15 13 16 14 13 11 9

Sol Major سل بمل ماژور

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 3 4 4 6 3 4 6 8 10 11 11 10 8 11 9 8 11 9 9 8 6 9 7 6 4 2

A 2 4 1 2 4 1 3 4 4 6 3 4 6 8 10 11 11 10 8 11 9 8 11 9 9 8 6 9 7 6 4 2

B 2 4 1 2 4 1 3 4 4 6 3 4 6 8 10 11 11 10 8 11 9 8 11 9 9 8 6 9 7 6 4 2

مد مینور

هر گاه از تونیک تا اکتاو هشت درجه گام به طور متوالی قرار گیرند و فاصله بین درجات دوم تا سوم و پنجم تا ششم نیم پرده باشد و فاصله میان بقیه درجات گام یک پرده باشد این الگو را الگوی مد مینور طبیعی یا مینور تنوریک گویند. مد مینور دو الگوی دیگر به نامهای مینور هارمونیک و مینور ملودیک نیز دارد. مد مینور طبیعی از درجه ششم مد ماژور پدید آمده است که اختلاف فاصله میان درجات در صورتی که تونیک مد مینور طبیعی را منطبق بر درجه ششم مد ماژور کنیم یکی خواهد بود، پس اگر از گام Do

ماژور درجه ششم را که نت La می باشد به عنوان تونیک در نظر بگیریم و تا اکتاو ادامه دهیم گام L a مینور طبیعی پدید می آید که در آن همه نتها بکار هستند .

La Minor لا مینور

شماره انگشت → ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T A B 5 7 8 5 7 8 7 9 10 7 9 10 12 14 14 12 15 14 12 15 14 12 12 10 13 12 10 8 7 5

Mi Minor می مینور

0 ۱ ۲ 0 ۱ ۲ 0 ۱ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۲ ۱ 0

T A B 0 2 3 0 2 3 0 2 2 4 5 2 4 5 7 9 9 7 10 9 7 10 9 7 7 5 8 7 5 3 2 0

Si Minor سی مینور

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T A B 7 9 10 7 9 10 7 9 9 11 12 9 11 12 14 16 16 14 17 16 14 17 16 14 14 12 15 14 12 10 9 7

Fa# Minor فادیز مینور

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T A B 2 4 5 2 4 5 2 4 4 6 7 4 6 7 9 11 11 9 12 11 9 12 11 9 9 7 10 9 7 5 4 2

Do# Minor دو دیز مینور

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T A B 9 11 12 9 11 12 9 11 11 13 14 11 13 14 16 18 18 16 19 18 16 19 18 16 16 14 17 16 14 12 11 9

Sol# Minor سل دیز مینور

1 3 4 | 3 4 | 3 | 3 4 | 3 4 | 3 | 3 | 4 3 | 4 3 | 3 | 4 3 | 4 3 |

T 4 6 7 4 6 7 4 6 6 8 9 6 8 9 11 13 13 11 14 13 11 14 13 11 11 9 12 11 9 7 6 4

Re# Minor ر دیز مینور

1 3 4 | 3 4 | 3 | 3 4 | 3 4 | 3 | 3 | 4 3 | 4 3 | 3 | 4 3 | 4 3 |

T 11 13 14 11 13 14 11 13 13 15 16 13 15 16 18 20 20 18 21 20 18 21 20 18 18 16 19 18 16 14 13 11

Re Minor ر مینور

1 3 4 | 3 4 | 3 | 3 4 | 3 4 | 3 | 3 | 4 3 | 4 3 | 3 | 4 3 | 4 3 |

T 10 12 13 10 12 13 12 14 15 12 14 15 17 19 19 17 20 19 17 20 19 17 17 15 18 17 15 13 12 10

Sol Minor سل مینور

1 3 4 | 3 4 | 3 | 3 4 | 3 4 | 3 | 3 | 4 3 | 4 3 | 3 | 4 3 | 4 3 |

T 3 5 6 3 5 6 5 7 8 5 7 8 10 12 12 10 13 12 10 13 12 10 10 8 11 10 8 6 5 3

Do Minor دو مینور

1 3 4 | 3 4 | 3 | 3 4 | 3 4 | 3 | 3 | 4 3 | 4 3 | 3 | 4 3 | 4 3 |

T 8 10 11 8 10 11 8 10 10 12 13 10 12 13 15 17 17 15 18 17 15 18 17 15 15 13 16 15 13 11 10 8

Fa Minor فا مينور

١ ٣ ٤ | ١ ٣ ٤ | ١ ٣ ٤ | ١ ٣ ٤ | ٢ ٣ ٤ | ٥ ٦ ٨ | ١٠ ١٠ ٨ | ١١ ١٠ ٨ | ١١ ١٠ ٨ | ٨ ٦ ٥ ٤ ٣ ٢ ١

Si Minor سی بمل مینور

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

T A R 6 8 9 6 8 9 6 8 8 10 11 8 10 11 13 15 15 13 16 15 13 16 15 13 13 11 14 13 11 9 8 6

ترتیب به وجود آمدن گامهای مینور طبیعی بمل‌دار و دیزدار همانند گامهای ماژور می‌باشد با این تفاوت که علامت بمل بر روی درجه ششم گام جدید پدید می‌آید و اگر از آخرین بمل گام دو پرده به سمت بالا برویم به نام تونیک گامهای مینور طبیعی بمل‌دار می‌رسیم و همچنین علامت دیز بر روی درجه دوم گام جدید پدید می‌آید و اگر از آخرین دیز گام یک پرده به سمت پایین برویم به نام تونیک گامهای مینور طبیعی دیزدار می‌رسیم و ترتیب اضافه شدن دیزها و بمل‌ها نیز مانند گامهای ماژور می‌باشد.

مد مینور ہارمونیک

نت درجه هفتم گام تمایل در حرکت به سمت اکتاو و حل شدن در درجه هشتم را دارد ولی در مد مینور طبیعی فاصله میان درجه هفتم و هشتم يك پرده است که این احساس را تضعیف می‌کند ، به دلیل تأثیر بیشتر حرکت هدایت کننده درجه هفتم به هشتم این فاصله را تغییر داده و درجه هفتم را نیم پرده کروماتیک بالا برده و فاصله دو نت را به فاصله نیم پرده ای تبدیل می‌کنند ، این الگو را مد مینور هارمونیک می‌گویند که با این تغییر فاصله بین درجات ششم و هفتم يك و نیم پرده می‌شود و فاصله درجات هفتم و هشتم نیم پرده و علامت تغییر دهنده درجه هفتم را درست چپ نت می‌نویسند و این علامت در ابتدای حامل قرار نمی‌گیرد.

لا مینور ہارمونیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 5 7 8 5 7 8 6 7 7 9 10 7 9 10 13 14 14 13 15 14 12 15 14 12 12 11 13 12 10 8 7 5

LA MINOR HARMONIC —

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A
B 5 7 8 10 12 13 11 12 12 14 15 12 14 15 13 14 14 13 10 9 7 10 9 7 7 6 8 7 5 8 7 5

می مینور هارمونیک —

۰ ۲ ۳ ۰ ۲ ۳ ۱ ۲ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۲ ۱ ۰

T
A
B 0 2 3 0 2 3 1 2 2 4 5 2 4 5 8 9 9 8 10 9 7 10 9 7 7 6 8 7 5 3 2 0

MI MINOR HARMONIC —

۰ ۱ ۲ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۲ ۱ ۳ ۲ ۰ ۳ ۲ ۰

T
A
B 0 2 3 5 7 8 6 7 7 9 10 7 9 10 8 9 9 8 5 4 2 5 4 2 2 1 3 2 0 3 2 0

سی مینور هارمونیک —

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A
B 7 9 10 7 9 10 8 9 9 11 12 9 11 12 15 16 16 15 17 16 14 17 16 14 14 13 15 14 12 10 9 7

SI MINOR HARMONIC —

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A
B 7 9 10 12 14 15 13 14 14 16 17 14 16 17 15 16 16 15 12 11 9 12 11 9 9 8 10 9 7 10 9 7

فادیز مینور هارمونیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 2 4 5 2 4 5 3 4 4 6 7 4 6 7 10 11 11 10 12 11 9 12 11 9 9 8 10 9 7 5 4 2

FA# MINOR HARMONIC

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 2 4 5 7 9 10 8 9 9 11 12 9 11 12 10 11 11 10 7 6 4 7 6 4 4 3 5 4 2 5 4 2

دو دیز مینور هارمونیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 9 11 12 9 11 12 10 11 11 13 14 11 13 14 17 18 18 17 19 18 16 19 18 16 16 15 17 16 14 12 11 9

DO# MINOR HARMONIC

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 9 11 12 14 16 17 15 16 16 18 19 16 18 19 17 18 18 17 14 13 11 14 13 11 11 10 12 11 9 12 11 9

ر مینور هارمونیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۳ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T 10 12 13 10 12 13 11 12 12 14 15 12 14 15 18 19 19 18 20 19 17 20 19 17 17 16 18 17 15 13 12 10

RE MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T 17 19 20 18 19 19 18 15 14 12 15 14 12 12 11 13 12 10 13 12 10

A 10 12 13 15 17 18 16 17 17 19 20 17 19 20 18 19 19 18 15 14 12 15 14 12 12 11 13 12 10 13 12 10

B 10 12 13 15 17 18 16 17 17 19 20 17 19 20 18 19 19 18 15 14 12 15 14 12 12 11 13 12 10 13 12 10

سل مینور ہارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T 12 11 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 6 5 3

A 3 5 6 3 5 6 4 5 5 7 8 5 7 8 11 12 12 11 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 6 5 3

B 3 5 6 3 5 6 4 5 5 7 8 5 7 8 11 12 12 11 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 6 5 3

SOL MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T 11 12 12 11 8 7 5 8 7 5 5 4 6 5 3 6 5 3

A 3 5 6 8 10 11 9 10 10 12 13 10 12 13 11 12 12 11 8 7 5 8 7 5 5 4 6 5 3 6 5 3

B 3 5 6 8 10 11 9 10 10 12 13 10 12 13 11 12 12 11 8 7 5 8 7 5 5 4 6 5 3 6 5 3

دو مینور ہارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T 17 16 18 17 15 18 17 15 15 14 16 15 13 11 10 8

A 8 10 11 8 10 11 9 10 10 12 13 10 12 13 16 17 17 16 18 17 15 18 17 15 15 14 16 15 13 11 10 8

B 8 10 11 8 10 11 9 10 10 12 13 10 12 13 16 17 17 16 18 17 15 18 17 15 15 14 16 15 13 11 10 8

DO MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T 16 17 17 16 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 11 10 8

A 8 10 11 13 15 16 14 15 15 17 18 15 17 18 16 17 17 16 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 11 10 8

B 8 10 11 13 15 16 14 15 15 17 18 15 17 18 16 17 17 16 13 12 10 13 12 10 10 9 11 10 8 11 10 8

فا مینور ہارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 3 5 6 3 5 6 9 10 10 9 11 10 8 11 10 8 8 7 9 8 6 4 3 1

T
A
B

FA MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B

سی بمل مینور ہارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B

SI MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B

می بمل مینور ہارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B

MI $\flat$ MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B 11 13 14 16 18 19 17 18 18 20 21 18 20 21 19 20 20 19 16 15 13 16 15 13 13 12 14 13 11 14 13 11

لا بمل مینور هارمونیک

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B 4 6 7 4 6 7 5 6 6 8 9 6 8 9 12 13 13 12 14 13 11 14 13 11 11 10 12 11 9 7 6 4

LA MINOR HARMONIC

1 3 4 1 3 4 2 3 1 3 4 1 3 4 2 3 3 2 4 3 1 4 3 1 3 2 4 3 1 4 3 1

T
A
B 4 6 7 9 11 12 10 11 11 13 14 11 13 14 12 13 13 12 9 8 6 9 8 6 6 5 7 6 4 7 6 4

مد مینور ملودیک

همانطور که دیدیم در مینور هارمونیک فاصله درجات هفتم تا هشتم نیم پرده و فاصله درجات ششم تا هفتم يك ونیم پرده است برای دوری جستن از فاصله يك ونیم پرده ای ، درجه ششم را نیم پرده کروماتیک به سمت بالا می بریم و فاصله درجات ششم تا هفتم و پنجم تا ششم يك پرده می شود و این حالت در صورتی پیش می آید که حرکت ملودی بالا رونده باشد ؛ یعنی ، از تونیک به سمت اکتاو بوده و احتیاج به حل درجه هفتم با تمایل شدید هدایت شونده به اکتاو داریم و اگر ملودی پایین رونده باشد ؛ یعنی ، از اکتاو به سمت تونیک بیاید احتیاج به این تأثیر از بین می رود و درجه هفتم به حالت اول بازمی گردد و در فاصله يك پرده ای اکتاو قرار می گیرد و همینطور احتیاجی به تغییر فاصله درجه ششم هم نخواهد بود و نتیجه اینکه مد مینور ملودیک هرگاه بالا رونده باشد فاصله درجات هفتم تا هشتم نیم پرده و فاصله درجات ششم تا هفتم و پنجم تا ششم يك پرده است و هرگاه پایین رونده باشد مانند مینور طبیعی خواهد بود .

LA MINOR MELODIC

لا مینور ملودیک

0 1 2 0 1 3 1 2 2 0 3 2 0 3 2 0

T
A
B 0 2 3 0 2 4 1 2 2 0 3 2 0 3 2 0

MI MINOR MELODIC می مینور ملودیک

0 1 2 0 1 3 1 2 2 0 3 2 0 3 2 0

T
A
B 0 2 3 0 2 4 1 2 2 0 3 2 0 3 2 0

SI MINOR MELODIC سی مینور ملودیک

1 3 4 1 3 1 3 4 4 1 4 3 1 4 3 1

T
A
B 2 4 5 2 4 1 3 4 4 2 5 4 2 5 4 2

FA# MINOR MELODIC فا دیز مینور ملودیک

1 3 4 1 3 1 3 4 4 1 4 3 1 4 3 1

T
A
B 2 4 5 2 4 1 3 4 4 2 5 4 2 5 4 2

DO# MINOR MELODIC دو دیز مینور ملودیک

1 3 4 1 3 1 3 4 4 1 4 3 1 4 3 1

T
A
B 4 6 7 4 6 3 5 6 6 4 7 6 4 7 6 4

SOL# MINOR MELODIC سل دیز مینور ملودیک

1 3 4 1 3 1 3 4 4 1 4 3 1 4 3 1

T
A
B 4 6 7 4 6 3 5 6 6 4 7 6 4 7 6 4

RE# MINOR MELODIC ر دیز مینور ملودیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 6 8 9 6 8 5 7 8 8 6 9 8 6 9 8 6
B

LA# MINOR MELODIC لا دیز مینور ملودیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 6 8 9 6 8 5 7 8 8 6 9 8 6 9 8 6
B

RE MINOR MELODIC ر مینور ملودیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 5 7 8 5 7 4 6 7 7 5 8 7 5 8 7 5
B

SOL MINOR MELODIC سل مینور ملودیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 3 5 6 3 5 2 4 5 5 3 6 5 3 6 5 3
B

DO MINOR MELODIC دو مینور ملودیک

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱

T
A 3 5 6 3 5 2 4 5 5 3 6 5 3 6 5 3
B

فصل سوم

مد های کلیسا

در قرون وسطی هفت مد در کلیساها مورد استفاده قرار می گرفت که در موسیقی کنونی نیز از آنها استفاده می شود. مد یونین همان ماژور امروزی است و مد آئولین نیز مد مینور طبیعی است، مد لوکرین که کاربرد کمتری دارد و به ندرت از آن استفاده می شود به دلیل آکورد کاسته ای است که روی تونیک بوجود می آید و حس خوشایندی ندارد. اولین گام تشکیل دهنده لوکرین از نت Si تا Si اکتاو می باشد که هر هشت درجه گام بکار می باشند.

Si Locrian

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 7 8 10 7 8 10 7 9 9 10 12 9 10 12 14 16 16 14 17 15 14 17 15 14 14 12 15 13 12 10 8 7

سی لوکرین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 7 8 10 12 13 15 12 14 14 15 17 14 15 17 14 16 16 14 12 10 9 12 10 9 9 7 10 8 7 10 8 7

Fa# Locrian

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 2 3 5 2 3 5 2 4 4 5 7 4 5 7 9 11 11 9 12 10 9 12 10 9 9 7 10 8 7 5 3 2

فادیز لوکرین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 2 3 5 7 8 10 7 9 9 10 12 9 10 12 9 11 11 9 7 5 4 7 5 4 4 2 5 3 2 5 3 2

Do# Locrian

1 2 4 1 2 4 1 3 1 2 4 1 2 4 1 3 3 1 4 2 1 4 2 1 3 1 4 2 1 4 2 1

T
A
B 9 10 12 9 10 12 9 11 11 12 14 11 12 14 16 18 18 16 19 17 16 19 17 16 16 14 17 15 14 12 10 9

دودیز لوکرین

1 2 4 1 2 4 1 3 1 2 4 1 2 4 1 3 3 1 4 2 1 4 2 1 3 1 4 2 1 4 2 1

T
A
B 9 10 12 14 15 17 14 16 16 17 19 16 17 19 16 18 18 16 14 12 11 14 12 11 11 9 12 10 9 12 10 9

Sol# Locrian

1 2 4 1 2 4 1 3 1 2 4 1 2 4 1 3 3 1 4 2 1 4 2 1 3 1 4 2 1 4 2 1

T
A
B 4 5 7 4 5 7 4 6 6 7 9 6 7 9 11 13 13 11 14 12 11 14 12 11 11 9 12 10 9 7 5 4

سل دیز لوکرین

1 2 4 1 2 4 1 3 1 2 4 1 2 4 1 3 3 1 4 2 1 4 2 1 3 1 4 2 1 4 2 1

T
A
B 4 5 7 9 10 12 9 11 11 12 14 11 12 14 11 13 13 11 9 7 6 9 7 6 6 4 7 5 4 7 5 4

Re# Locrian

1 2 4 1 2 4 1 3 1 2 4 1 2 4 1 3 3 1 4 2 1 4 2 1 3 1 4 2 1 4 2 1

T
A
B 11 12 14 11 12 14 11 13 13 14 16 13 14 16 18 20 20 18 21 19 18 21 19 18 18 16 19 17 16 14 12 11

ر دیز لوکرین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 18 20 20 18 16 14 13 16 14 13 13 11 14 12 11 14 12 11

A 11 12 14 16 17 19 16 18 18 19 21 18 19 21 16 14 13 13 11 14 12 11 14 12 11

B 11 12 14 16 17 19 16 18 18 19 21 18 19 21 16 14 13 13 11 14 12 11 14 12 11

La# Locrian

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 8 9 11 8 9 11 13 15 15 13 16 14 13 16 14 13 13 11 14 12 11 9 7 6

A 6 7 9 6 7 9 6 8 8 9 11 8 9 11 13 15 15 13 16 14 13 16 14 13 13 11 14 12 11 9 7 6

B 6 7 9 6 7 9 6 8 8 9 11 8 9 11 13 15 15 13 16 14 13 16 14 13 13 11 14 12 11 9 7 6

لا دیز لوکرین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T 13 15 15 13 11 9 8 11 9 8 8 6 9 7 6 9 7 6

A 6 7 9 11 12 14 11 13 13 14 16 13 14 16 13 15 15 13 11 9 8 11 9 8 8 6 9 7 6 9 7 6

B 6 7 9 11 12 14 11 13 13 14 16 13 14 16 13 15 15 13 11 9 8 11 9 8 8 6 9 7 6 9 7 6

Mi Locrian

0 ۱ ۳ 0 ۱ ۳ 0 ۱ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ 0

T 2 3 5 2 3 5 7 9 9 7 10 8 7 10 8 7 7 5 8 6 5 3 1 0

A 0 1 3 0 1 3 0 2 2 3 5 2 3 5 7 9 9 7 10 8 7 10 8 7 7 5 8 6 5 3 1 0

B 0 1 3 0 1 3 0 2 2 3 5 2 3 5 7 9 9 7 10 8 7 10 8 7 7 5 8 6 5 3 1 0

می لوکرین

0 ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۱ 0 ۳ ۱ 0 ۳ ۱ 0

T 7 9 9 7 5 3 2 5 3 2 2 0 3 1 0 3 1 0

A 0 1 3 5 6 8 5 7 7 8 10 7 8 10 7 9 9 7 5 3 2 5 3 2 2 0 3 1 0 3 1 0

B 0 1 3 5 6 8 5 7 7 8 10 7 8 10 7 9 9 7 5 3 2 5 3 2 2 0 3 1 0 3 1 0

La Locrian

١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١

T
A
B 5 6 8 5 6 8 5 7 7 8 10 7 8 10 12 14 14 12 15 13 12 15 13 12 12 10 13 11 10 8 6 5

لا لوكرين

١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١

T
A
B 5 6 8 10 11 13 10 12 12 13 15 12 13 15 12 14 14 12 10 8 7 10 8 7 7 5 8 6 5 8 6 5

Re Locrian

١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١

T
A
B 10 11 13 10 11 13 10 12 12 13 15 12 13 15 17 19 19 17 20 18 17 20 18 17 17 15 18 16 15 13 11 10

ر لوكرين

١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١

T
A
B 10 11 13 15 16 18 15 17 17 18 20 17 18 20 17 19 19 17 15 13 12 15 13 12 12 10 13 11 10 13 11 10

Sol Locrian

١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٣ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١

T
A
B 3 4 6 3 4 6 3 5 5 6 8 5 6 8 10 12 12 10 13 11 10 13 11 10 10 8 11 9 8 6 4 3

سل لوکړین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 3 4 6 8 9 11 8 10 10 11 13 10 11 13 10 12 12 10 8 6 5 8 6 5 5 3 6 4 3 6 4 3

Do Locrian

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 8 9 11 8 9 11 8 10 10 11 13 10 11 13 15 17 17 15 18 16 15 18 16 15 15 13 16 14 13 11 9 8

دو لوکړین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 8 9 11 13 14 16 13 15 15 16 18 15 16 18 15 17 17 15 13 11 10 13 11 10 10 8 11 9 8 11 9 8

Fa Locrian

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 1 2 4 1 2 4 1 3 3 4 6 3 4 6 8 10 10 8 11 9 8 11 9 8 8 6 9 7 6 4 2 1

فا لوکړین

۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 1 2 4 6 7 9 6 8 8 9 11 8 9 11 8 10 10 8 6 4 3 6 4 3 3 1 4 2 1 4 2 1

مد دورین همانند مینور طبیعی می باشد که درجه ششم آن نیم پرده بالاتر رفته است اولین گام تشکیل دهنده دورین از نت Re تا Re اکتاو است که هر هشت درجه گام بکار می باشند. ترتیب اضافه شدن دیزها و بملها در گامها به همان ترتیب است که در مدهای مینور و ماژور توضیح داده شد. در گامهای دیزدار دورین اگر از آخرین دیز پدید آمده در سرکلید یکونیم پرده بسمت بالا برویم به نام گام دورین می رسمیم و در گامهای بملدار دورین اگر از آخرین بمل پدید آمده در سرکلید یکونیم پرده بسمت پایین برویم به نام گام دورین می رسمیم.

Re Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T 12 14 16 17 19 19 17 16 19 17 20 19 17 17 15 14 17 15 13 12 10

A 10 12 13 10 12 9 10 12 12 14 15 12 14 16 17 19 19 17 16 19 17 20 19 17 17 15 14 17 15 13 12 10

B 10 12 13 10 12 9 10 12 12 14 15 12 14 16 17 19 19 17 16 19 17 20 19 17 17 15 14 17 15 13 12 10

دورین

1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T 16 17 19 19 17 16 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 13 12 10

A 14 15 17 17 19 20 17 19 16 17 19 19 17 16 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 13 12 10

B 10 12 13 15 17 14 15 17 17 19 20 17 19 16 17 19 19 17 16 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 13 12 10

La Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T 7 9 10 7 9 11 12 14 14 12 11 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 8 7 5

A 5 7 8 5 7 4 5 7 7 9 10 7 9 11 12 14 14 12 11 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 8 7 5

B 5 7 8 5 7 4 5 7 7 9 10 7 9 11 12 14 14 12 11 14 12 15 14 12 12 10 9 12 10 8 7 5

لا دورین

1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T 12 14 15 12 14 11 12 14 14 12 11 9 7 10 9 7 7 5 4 7 5 8 7 5

A 9 10 12 12 14 15 12 14 11 12 14 14 12 11 9 7 10 9 7 7 5 4 7 5 8 7 5

B 5 7 8 10 12 9 10 12 12 14 15 12 14 11 12 14 14 12 11 9 7 10 9 7 7 5 4 7 5 8 7 5

Mi Dorian

0 1 2 0 1 3 0 1 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 2 1 0

T
A
B 0 2 3 0 2 4 0 2 2 4 5 2 4 6 7 9 9 7 6 9 7 10 9 7 7 5 4 7 5 3 2 0

می دورین

0 1 2 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 1 0 3 1 0 2 1 0

T
A
B 0 2 3 5 7 4 5 7 7 9 10 7 9 6 7 9 9 7 6 4 2 5 4 2 2 0 4 2 0 3 2 0

Si Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 7 9 10 7 9 6 7 9 9 11 12 9 11 13 14 16 16 14 13 16 14 17 16 14 14 12 11 14 12 10 9 7

سی دورین

1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 7 9 10 12 14 11 12 14 14 16 17 14 16 13 14 16 16 14 13 11 9 12 11 9 9 7 6 9 7 10 9 7

Fa# Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 2 4 5 2 4 1 2 4 4 6 7 4 6 8 9 11 11 9 8 11 9 12 11 9 9 7 6 9 7 5 4 2

فادیز دورین

۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱

T
A
B 2 4 5 7 9 6 7 9 9 11 12 9 11 8 9 11 11 9 8 6 4 7 6 4 4 2 1 4 2 5 4 2

Do# Dorian

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱

T
A
B 9 11 12 9 11 8 9 11 11 13 14 11 13 15 16 18 18 16 15 18 16 19 18 16 16 14 13 16 14 12 11 9

دودیز دورین

۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱

T
A
B 9 11 12 14 16 13 14 16 16 18 19 16 18 15 16 18 18 16 15 13 11 14 13 11 11 9 8 11 9 12 11 9

Sol# Dorian

۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱

T
A
B 4 6 7 4 6 3 4 6 6 8 9 6 8 10 11 13 13 11 10 13 11 14 13 11 11 9 8 11 9 7 6 4

سل دیز دورین

۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱

T
A
B 4 6 7 9 11 8 9 11 11 13 14 11 13 10 11 13 13 11 10 8 6 9 8 6 6 4 3 6 4 7 6 4

Sol Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 3 5 6 3 5 2 3 5 5 7 8 5 7 9 10 12 12 10 9 12 10 13 12 10 10 8 7 10 8 6 5 3

سل دورین

1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 3 5 6 8 10 7 8 10 10 12 13 10 12 9 10 12 12 10 9 7 5 8 7 5 5 3 2 5 3 6 5 3

Do Dorian

1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 8 10 11 8 10 7 8 10 10 12 13 10 12 14 15 17 17 15 14 17 15 18 17 15 15 13 12 15 13 11 10 8

دو دورین

1 3 4 2 4 1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 8 10 11 13 15 12 13 15 15 17 18 15 17 14 15 17 17 15 14 12 10 13 12 10 10 8 7 10 8 11 10 8

Fa Dorian

1 3 4 1 3 0 1 3 1 3 4 1 3 1 2 4 4 2 1 4 2 4 3 1 4 2 1 4 2 4 3 1

T
A
B 1 3 4 1 3 0 1 3 3 5 6 3 5 7 8 10 10 8 7 10 8 11 10 8 8 6 5 8 6 4 3 1

فا دورین

1 3 4 6 8 5 6 8 | 8 10 11 8 10 7 8 10 | 10 8 7 5 3 6 5 3 | 3 1 0 3 1 4 3 1

Sib Dorian

1 3 4 6 8 5 6 8 | 8 10 11 8 10 12 13 15 | 15 13 12 15 13 16 15 13 | 13 11 10 13 11 9 8 6

سی بمل دورین

1 3 4 6 8 5 6 8 | 8 10 11 8 10 12 13 15 | 15 13 12 10 8 11 10 8 | 8 6 5 8 6 9 8 6

Mib Dorian

1 3 4 6 8 5 6 8 | 8 10 11 8 10 12 13 15 | 15 13 12 10 8 11 10 8 | 8 6 5 8 6 9 8 6

می بمل دورین

1 3 4 6 8 5 6 8 | 8 10 11 8 10 12 13 15 | 15 13 12 10 8 11 10 8 | 8 6 5 8 6 9 8 6

مد فریژین همانند مینور طبیعی می باشد که درجه دوم آن نیم پرده پایین تر آمده است ، اولین گام تشکیل دهنده فریژین از نت Mi تا Mi اکتاو است که هر هشت درجه گام بکار می باشند . ترتیب اضافه شدن دیزها و بمل ها در گام ها به همان ترتیب است که در مدهای مینور و ماژور توضیح داده شد . در گام های دیزدار فریژین اگر از آخرین دیز پدید آمده در سرکلید دو پرده و نیم بسمت بالا برویم به نام گام فریژین می رسمیم و در گام های بمل دار فریژین اگر از آخرین بمل پدید آمده در سرکلید نیم پرده بسمت پایین برویم به نام گام فریژین می رسمیم.

Mi Phrygian

0 1 3 0 2 3 0 2 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 3 1 0

T 0 1 3 0 2 3 0 2 2 3 5 2 4 5 7 9 9 7 10 9 7 10 8 7 7 5 8 7 5 3 1 0

B 0 1 3 0 2 3 0 2 2 3 5 2 4 5 7 9 9 7 10 9 7 10 8 7 7 5 8 7 5 3 1 0

می فریژین

0 1 3 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 1 0 1 2 0 3 1 0

T 0 1 3 5 7 8 5 7 7 8 10 7 9 10 7 9 9 7 5 4 2 5 3 2 2 0 3 2 0 3 1 0

B 0 1 3 5 7 8 5 7 7 8 10 7 9 10 7 9 9 7 5 4 2 5 3 2 2 0 3 2 0 3 1 0

Si Phrygian

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T 7 8 10 7 9 10 9 10 12 9 11 12 14 16 16 14 17 16 14 17 15 14 14 12 15 14 12 10 8 7

B 7 8 10 7 9 10 9 10 12 9 11 12 14 16 16 14 17 16 14 17 15 14 14 12 15 14 12 10 8 7

سی فریژین

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T 7 8 10 12 14 15 12 14 14 15 17 14 16 17 14 16 16 14 12 11 9 12 10 9 9 7 10 9 7 10 8 7

B 7 8 10 12 14 15 12 14 14 15 17 14 16 17 14 16 16 14 12 11 9 12 10 9 9 7 10 9 7 10 8 7

Fa# Phrygian

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T
A
B 2 3 5 2 4 5 2 4 4 5 7 4 6 7 9 11 11 9 12 11 9 12 10 9 9 7 10 9 7 5 3 2

فادیز فریژین

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T
A
B 2 3 5 7 9 10 7 9 9 10 12 9 11 12 9 11 11 9 7 6 4 7 5 4 4 2 5 4 2 5 3 2

Do# Phrygian

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T
A
B 9 10 12 9 11 12 9 11 11 12 14 11 13 14 16 18 18 16 19 18 16 19 17 16 16 14 17 16 14 12 10 9

دودیز فریژین

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T
A
B 9 10 12 14 16 17 14 16 16 17 19 16 18 19 16 18 18 16 14 13 11 14 12 11 11 9 12 11 9 12 10 9

Sol# Phrygian

1 2 4 1 3 4 1 3 1 2 4 1 3 4 1 3 3 1 4 3 1 4 2 1 3 1 4 3 1 4 2 1

T
A
B 4 5 7 4 6 7 4 6 6 7 9 6 8 9 11 13 13 11 14 13 11 14 12 11 11 9 12 11 9 7 5 4

سل دیز فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A 4 5 7 9 11 12 9 11 11 12 14 11 13 14 11 13 13 11 9 8 6 9 7 6 6 4 7 6 4 7 5 4

Re# Phrygian

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A 11 12 14 11 13 14 11 13 13 14 16 13 15 16 18 20 20 18 21 20 18 21 19 18 18 16 19 18 16 14 12 11

ر دیز فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A 11 12 14 16 18 19 16 18 18 19 21 18 20 21 18 20 20 18 16 15 13 16 14 13 13 11 14 13 11 14 12 11

La# Phrygian

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A 6 7 9 6 8 9 6 8 8 9 11 8 10 11 13 15 15 13 16 15 13 16 14 13 13 11 14 13 11 9 7 6

لا دیز فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A 6 7 9 11 13 14 11 13 13 14 16 13 15 16 13 15 15 13 11 10 8 11 9 8 8 6 9 8 6 9 7 6

La Phrygian

١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ |

T
A
B

5 6 8 5 7 8 5 7 7 8 10 7 9 10 12 14 14 12 15 14 12 15 13 12 12 10 13 12 10 8 6 5

لا فريژين

١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ |

T
A
B

5 6 8 10 12 13 10 12 12 13 15 12 14 15 12 14 14 12 10 9 7 10 8 7 7 5 8 7 5 8 6 5

Re Phrygian

١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ |

T
A
B

10 11 13 10 12 13 10 12 12 13 15 12 14 15 17 19 19 17 20 19 17 20 18 17 17 15 18 17 15 13 11 10

ر فريژين

١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ |

T
A
B

10 11 13 15 17 18 15 17 17 18 20 17 19 20 17 19 19 17 15 14 12 15 13 12 12 10 13 12 10 13 11 10

Sol Phrygian

١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ١ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ | ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ |

T
A
B

3 4 6 3 5 6 3 5 5 6 8 5 7 8 10 12 12 10 13 12 10 13 11 10 10 8 11 10 8 6 4 3

سل فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 3 4 6 8 10 11 8 10 10 11 13 10 12 13 10 12 12 10 8 7 5 8 6 5 5 3 6 5 3 6 4 3

Do Phrygian

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 8 9 11 8 10 11 8 10 10 11 13 10 12 13 15 17 17 15 18 17 15 18 16 15 15 13 16 15 13 11 9 8

دو فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 8 9 11 13 15 16 13 15 15 16 18 15 17 18 15 17 17 15 13 12 10 13 11 10 10 8 11 10 8 11 9 8

Fa Phrygian

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 1 2 4 1 3 4 1 3 3 4 6 3 5 6 8 10 10 8 11 10 8 11 9 8 8 6 9 8 6 4 2 1

فا فریژین

۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۱

T
A
B 1 2 4 6 8 9 6 8 8 9 11 8 10 11 8 10 10 8 6 5 3 6 4 3 3 1 4 3 1 4 2 1

مد لیدین همانند ماژوری است که درجه چهارم آن نیم پرده بالاتر رفته است ، اولین گام تشکیل دهنده لیدین از نت Fa تا Fa اکتاو است که هر هشت درجه گام بکار می‌باشند . ترتیب اضافه شدن دیزها و بمل‌ها در گام‌ها به همان ترتیب است که در مدهای مینور و ماژور توضیح داده شد . در گام‌های دیزدار لیدین اگر از دیز ماقبل آخر پدید آمده در سرکلید نیم بسمت بالا برویم به نام گام لیدین می‌رسیم (به استثنای دو لیدین که اولین گام دیزدار لیدین می‌باشد) ، و در گام‌های بمل‌دار لیدین آخرین بمل پدید آمده در سرکلید نام گام لیدین می‌باشد.

Fa Lydian

۱ ۳ ۰ ۱ ۲ ۰ ۱ ۲ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱

T 10 9 7 10 9 7 10 8 8 7 5 8 7 5 3 1

A 3 5 2 4 5 7 9 10 10 9 7 10 9 7 10 8 8 7 5 8 7 5 3 1

B 1 3 0 2 3 0 2 3 3 5 2 4 5 7 9 10 10 9 7 10 9 7 10 8 8 7 5 8 7 5 3 1

فا لیدین

۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۲ ۱ ۰ ۲ ۱ ۰ ۳ ۱

T 10 9 7 5 4 2 5 3 3 2 0 3 2 0 3 1

A 5 7 8 8 10 7 9 10 7 9 10 10 9 7 5 4 2 5 3 3 2 0 3 2 0 3 1

B 1 3 5 7 8 5 7 8 8 10 7 9 10 7 9 10 10 9 7 5 4 2 5 3 3 2 0 3 2 0 3 1

Do Lydian

۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱

T 17 16 14 17 16 14 17 15 15 14 12 15 14 12 10 8

A 9 11 12 14 16 17 17 16 14 17 16 14 17 15 15 14 12 15 14 12 10 8

B 8 10 7 9 10 7 9 10 10 12 9 11 12 14 16 17 17 16 14 17 16 14 17 15 15 14 12 15 14 12 10 8

دو لیدین

۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲

T 17 16 14 12 11 9 12 10 10 9 7 10 9 7 10 8

A 14 16 17 14 16 17 17 16 14 12 11 9 12 10 10 9 7 10 9 7 10 8

B 8 10 12 14 15 12 14 15 15 17 14 16 17 14 16 17 17 16 14 12 11 9 12 10 10 9 7 10 9 7 10 8

Sol Lydian

٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٣ ١

T
A
B

3 5 2 4 5 2 4 5 5 7 4 6 7 9 11 12 12 11 9 12 11 9 12 10 10 9 7 10 9 7 5 3

سل ليدين

١ ٣ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢

T
A
B

3 5 7 9 10 7 9 10 10 12 9 11 12 9 11 12 12 11 9 7 6 4 7 5 5 4 2 5 4 2 5 3

Re Lydian

٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٣ ١

T
A
B

10 12 9 11 12 9 11 12 12 14 11 13 14 16 18 19 19 18 16 19 18 16 19 17 17 16 14 17 16 14 12 10

ر ليدين

١ ٣ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢

T
A
B

10 12 14 16 17 14 16 17 17 19 16 18 19 16 18 19 19 18 16 14 13 11 14 12 12 11 9 12 11 9 12 10

La Lydian

٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٣ ١

T
A
B

5 7 4 6 7 4 6 7 7 9 6 8 9 11 13 14 14 13 11 14 13 11 14 12 12 11 9 12 11 9 7 5

لا لیدین

١ ٣ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢

T
A
B 5 7 9 11 12 9 11 12 12 14 11 13 14 11 13 14 14 13 11 9 8 6 9 7 7 6 4 7 6 4 7 5

Mi Lydian

٥ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ١ ٥

T
A
B 0 2 4 1 2 4 1 2 2 4 1 3 4 6 8 9 9 8 6 9 8 6 9 7 7 6 4 7 6 4 2 0

می لیدین

٥ ١ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٥

T
A
B 0 2 4 6 7 4 6 7 7 9 6 8 9 6 8 9 9 8 6 4 3 1 4 2 2 1 4 2 1 4 2 0

Si Lydian

٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٣ ١

T
A
B 7 9 11 8 9 11 8 9 9 11 8 10 11 13 15 16 16 15 13 16 15 13 16 14 14 13 11 14 13 11 9 7

سی لیدین

١ ٣ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٢ ٤ ١ ٣ ٤ ١ ٣ ٤ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢ ٤ ٣ ١ ٤ ٣ ١ ٤ ٢

T
A
B 7 9 11 13 14 11 13 14 14 16 13 15 16 13 15 16 16 15 13 11 10 8 11 9 9 8 11 9 8 11 9 7

Sib Lydian

٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٣ |

T 7 8 8 10 7 9 10 12 14 15 15 14 12 15 14 12 15 13 13 12 10 13 12 10 8 6

A 6 8 10 7 8 10 7 8 8 10 7 9 10 12 14 15 15 14 12 15 14 12 15 13 13 12 10 13 12 10 8 6

B 6 8 10 7 8 10 7 8 8 10 7 9 10 12 14 15 15 14 12 15 14 12 15 13 13 12 10 8 6

سى بمل ليدىن

١ ٣ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢

T 12 14 15 12 14 15 15 14 12 10 9 7 10 8 8 7 10 8 7 10 8 6

A 6 8 10 12 13 10 12 13 13 15 12 14 15 12 14 15 15 14 12 10 9 7 10 8 8 7 10 8 7 10 8 6

B 6 8 10 12 13 10 12 13 13 15 12 14 15 12 14 15 15 14 12 10 9 7 10 8 8 7 10 8 7 10 8 6

Mib Lydian

٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٣ |

T 12 13 15 12 13 15 13 15 12 14 15 17 19 20 20 19 17 20 19 17 20 18 18 17 15 18 17 15 13 11

A 11 13 15 12 13 15 12 13 13 15 12 14 15 17 19 20 20 19 17 20 19 17 20 18 18 17 15 18 17 15 13 11

B 11 13 15 12 13 15 12 13 13 15 12 14 15 17 19 20 20 19 17 20 19 17 20 18 18 17 15 18 17 15 13 11

مى بمل ليدىن

١ ٣ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢

T 17 19 20 17 19 20 20 19 17 15 14 12 15 13 13 12 15 13 12 15 13 11

A 11 13 15 17 18 15 17 18 18 20 17 19 20 17 19 20 20 19 17 15 14 12 15 13 13 12 15 13 12 15 13 11

B 11 13 15 17 18 15 17 18 18 20 17 19 20 17 19 20 20 19 17 15 14 12 15 13 13 12 15 13 12 15 13 11

Lab Lydian

٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٢ ٤ | ٣ ٤ | ٣ ٤ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٤ ٢ ٤ ٣ | ٤ ٣ | ٣ |

T 5 6 6 8 5 7 8 10 12 13 13 12 10 13 12 10 13 11 11 10 8 11 10 8 6 4

A 4 6 8 5 6 8 5 6 6 8 5 7 8 10 12 13 13 12 10 13 12 10 13 11 11 10 8 11 10 8 6 4

B 4 6 8 5 6 8 5 6 6 8 5 7 8 10 12 13 13 12 10 13 12 10 13 11 11 10 8 11 10 8 6 4

لابمل لی‌دین

۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲

T
A
B 4 6 8 10 11 8 10 11 11 13 10 12 13 10 12 13 13 12 10 8 7 5 8 6 6 5 8 6 5 8 6 4

Re.b Lydian

۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱

T
A
B 9 11 13 10 11 13 10 11 11 13 10 12 13 15 17 18 18 17 15 18 17 15 18 16 16 15 13 16 15 13 11 9

ر بمل لی‌دین

۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲

T
A
B 9 11 13 15 16 13 15 16 16 18 15 17 18 15 17 18 18 17 15 13 12 10 13 11 11 10 13 11 10 13 11 9

solb Lydian

۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱

T
A
B 2 4 6 3 4 6 3 4 4 6 3 5 6 8 10 11 11 10 8 11 10 8 11 9 9 8 6 9 8 6 4 2

سل بمل لی‌دین

۱ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۲ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۴ ۲

T
A
B 2 4 6 8 9 6 8 9 9 11 8 10 11 8 10 11 11 10 8 6 5 3 6 4 4 3 6 4 3 6 4 2

مد میکسولیدین همانند ماژوری است که درجه هفتم آن نیم پرده پایین تر آمده است اولین گام تشکیل دهنده میکسولیدین از نت Sol تا Sol اکتاو است که هر هشت درجه گام بکار می‌باشند. ترتیب اضافه شدن دیزها و بمل‌ها در گام‌ها به همان ترتیب است که در مدهای مینور و ماژور توضیح داده شد. در گام‌های دیزدار میکسولیدین اگر از دیز آخر پدید آمده در سرکلید دو پرده بسمت پایین برویم به نام گام میکسولیدین می‌رسیم، و در گام‌های بمل‌دار میکسولیدین اگر از آخرین بمل پدید آمده در سرکلید یک پرده بسمت بالا برویم به نام گام میکسولیدین می‌رسیم.

Sol Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T 5 7 4 5 7 9 10 12 12 10 9 12 10 9 10 8 7 10 8 7 5 3

B 3 5 2 3 5 5 7 4 5 7 9 10 12 12 10 9 12 10 9 10 8 7 10 8 7 5 3

سل میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 7 8 10 7 8 10 10 12 9 10 12 9 10 12 12 10 9 7 5 4 7 5 5 3 2 5 3 2 5 3

B 3 5 7 8 10 7 8 10 10 12 9 10 12 9 10 12 12 10 9 7 5 4 7 5 5 3 2 5 3 2 5 3

Re Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T 9 10 12 12 14 11 12 14 16 17 19 19 17 16 19 17 16 17 15 14 17 15 14 12 10

B 10 12 9 10 12 9 10 12 12 14 11 12 14 16 17 19 19 17 16 19 17 16 17 15 14 17 15 14 12 10

ر میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T 16 17 19 16 17 19 19 17 16 14 12 11 14 12 12 10 9 12 10 9 12 10 9 12 10

B 10 12 14 15 17 14 15 17 17 19 16 17 19 16 17 19 19 17 16 14 12 11 14 12 12 10 9 12 10 9 12 10

La Mixolydian

٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١

T
A
B 5 7 4 5 7 4 5 7 7 9 6 7 9 11 12 14 14 12 11 14 12 11 14 12 12 10 9 12 10 9 7 5

لا میکسولیدین

١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢

T
A
B 5 7 9 10 12 9 10 12 12 14 11 12 14 11 12 14 14 12 11 9 7 6 9 7 7 5 4 7 5 4 7 5

Mi Mixolydian

0 ١ ٣ 0 ١ ٣ 0 ٢ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ١ 0

T
A
B 0 2 4 0 2 4 0 2 2 4 1 2 4 6 7 9 9 7 6 9 7 6 9 7 7 5 4 7 5 4 2 0

می میکسولیدین

0 ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٢ 0 ٣ ١ 0 ٣ ١ 0

T
A
B 0 2 4 5 7 4 5 7 7 9 6 7 9 6 7 9 9 7 6 4 2 1 4 2 2 0 4 2 0 4 2 0

Si Mixolydian

٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١

T
A
B 7 9 6 7 9 6 7 9 9 11 8 9 11 13 14 16 16 14 13 16 14 13 16 14 14 12 11 14 12 11 9 7

سی میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 7 9 11 12 14 11 12 14 14 16 13 14 16 13 14 16 16 14 13 11 9 8 11 9 9 7 6 9 7 6 9 7

Fa# Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T
A
B 2 4 1 2 4 1 2 4 4 6 3 4 6 8 9 11 11 9 8 11 9 8 11 9 9 7 6 9 7 6 4 2

فادیز میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 2 4 6 7 9 6 7 9 9 11 8 9 11 8 9 11 11 9 8 6 4 3 6 4 4 2 1 4 2 1 4 2

Do# Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T
A
B 9 11 8 9 11 8 9 11 11 13 10 11 13 15 16 18 18 16 15 18 16 15 18 16 16 14 13 16 14 13 11 9

دودیز میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 9 11 13 14 16 13 14 16 16 18 15 16 18 15 16 18 18 16 15 13 11 10 13 11 11 9 8 11 9 8 11 9

Do Mixolydian

٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١

T 9 10 12 14 15 17 17 15 14 17 15 14 15 13 12 15 13 12 10 8

A 8 10 7 8 10 7 8 10 10 12 17 15 14 17 15 14 17 15 14 15 13 12 15 13 12 10 8

B 8 10 7 8 10 7 8 10 10 12 17 15 14 17 15 14 17 15 14 15 13 12 15 13 12 10 8

دو میکسولیدین

١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢

T 14 15 17 17 15 14 12 10 9 12 10 10 8 7 10 8 7 10 8

A 8 10 12 13 15 12 13 15 15 17 14 15 17 14 15 17 17 15 14 12 10 9 12 10 10 8 7 10 8 7 10 8

B 8 10 12 13 15 12 13 15 15 17 14 15 17 14 15 17 17 15 14 12 10 9 12 10 10 8 7 10 8 7 10 8

Fa Mixolydian

١ ٣ ٠ ١ ٣ ٠ ١ ٣ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١

T 2 3 5 7 8 10 10 8 7 10 8 7 10 8 8 6 5 8 6 5 3 1

A 1 3 0 1 3 0 1 3 3 5 2 3 5 7 8 10 10 8 7 10 8 7 10 8 8 6 5 8 6 5 3 1

B 1 3 0 1 3 0 1 3 3 5 2 3 5 7 8 10 10 8 7 10 8 7 10 8 8 6 5 8 6 5 3 1

فا میکسولیدین

١ ٣ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٣ ١ ٠ ٣ ١ ٠ ٣ ١

T 7 8 10 7 8 10 10 8 7 5 3 2 5 3 3 1 0 3 1 0 3 1

A 1 3 5 6 8 5 6 8 8 10 7 8 10 7 8 10 10 8 7 5 3 2 5 3 3 1 0 3 1 0 3 1

B 1 3 5 6 8 5 6 8 8 10 7 8 10 7 8 10 10 8 7 5 3 2 5 3 3 1 0 3 1 0 3 1

Sib Mixolydian

٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ١ ٢ ٤ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ٤ ٢ ١ ٤ ٢ ١ ٣ ١

T 7 8 10 12 13 15 15 13 12 15 13 12 15 13 13 11 10 13 11 10 8 6

A 6 8 5 6 8 5 6 8 8 10 7 8 10 12 13 15 15 13 12 15 13 12 15 13 13 11 10 13 11 10 8 6

B 6 8 5 6 8 5 6 8 8 10 7 8 10 12 13 15 15 13 12 15 13 12 15 13 13 11 10 13 11 10 8 6

سی بمل میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 6 8 10 11 13 10 11 13 13 15 12 13 15 12 13 15 15 13 12 10 8 7 10 8 8 6 5 8 6 5 8 6

Mib Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T
A
B 11 13 10 11 13 10 11 13 13 15 12 13 15 17 18 20 20 18 17 20 18 17 20 18 18 16 15 18 16 15 13 11

می بمل میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 11 13 15 16 18 15 16 18 18 20 17 18 20 17 18 20 20 18 17 15 13 12 15 13 13 11 10 13 11 10 13 11

Lab Mixolydian

۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۳ ۱

T
A
B 4 6 3 4 6 3 4 6 6 8 5 6 8 10 11 13 13 11 10 13 11 10 13 11 11 9 8 11 9 8 6 4

لا بمل میکسولیدین

۱ ۳ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۱ ۲ ۴ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۲

T
A
B 4 6 8 9 11 8 9 11 11 13 10 11 13 10 11 13 13 11 10 8 6 5 8 6 6 4 3 6 4 3 6 4

فصل چهارم

مد پنتاتونیک از پنج نت تشکیل شده است که با احتساب اکتاوشن نت می‌شود ، انواع مختلفی از گام‌های پنتاتونیک وجود دارند که از موسیقی نواحی مختلف جهان پدید آمده‌اند . از هر یک از درجات انواع گام‌های پنتاتونیک می‌توان پنج مد متفاوت ساخت که در این کتاب تنها به دو مد که بیشتر استفاده می‌شوند می‌پردازیم اگر فواصل بین درجات اول تا دوم ، دوم تا سوم ، چهارم تا پنجم را یک پرده قرار دهیم و فاصله میان درجات سوم تا چهارم ، پنجم تا ششم یک و نیم پرده باشد الگوی مذکور مد ماژور پنتاتونیک می‌باشد.

Do Major Pentatonic دو ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 9 12 14 17 17 14 17 14 17 15 15 12 15 12 10 8

B 8 10 7 10 10 12 9 12 14 17 17 14 17 15 15 12 10 8

Sol Major Pentatonic سل ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 12 9 12 9 12 10 10 7 10 7 5 3

B 3 5 2 5 2 5 5 7 4 7 9 12 12 9 12 9 12 10 10 7 10 7 5 3

Re Major Pentatonic ر ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 12 14 11 14 16 19 19 16 19 16 19 17 17 14 17 14 12 10

B 10 12 9 12 9 12 12 14 11 14 16 19 19 16 19 16 19 17 17 14 17 14 12 10

La Major Pentatonic لا ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 7 9 6 9 11 14 14 11 14 11 14 12 12 9 12 9 7 5

B 5 7 4 7 4 7 7 9 6 9 11 14 14 11 14 11 14 12 12 9 12 9 7 5

 Mi _____ Major _____ Pentatonic _____ می مازور پنتاتونیک

 0 1 3 1 3 2 1 3 1 4 1 4 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 0

 T: 2 4 2 4 2 2 4 1 4 6 9 9 6 9 6 9 7 7 4 7 4 2 0

 B: 0 2 4 2 4 2 2 4 1 4 6 9 9 6 9 6 9 7 7 4 7 4 2 0

 Si _____ Major _____ Pentatonic _____ سی مازور پنتاتونیک

 2 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 2

 T: 7 9 6 9 6 9 9 11 8 11 13 16 16 13 16 13 16 14 14 11 14 11 9 7

 B: 7 9 6 9 6 9 9 11 8 11 13 16 16 13 16 13 16 14 14 11 14 11 9 7

 Fa# _____ Major _____ Pentatonic _____ فادیز مازور پنتاتونیک

 2 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 2

 T: 2 4 1 4 1 4 4 6 3 6 8 11 11 8 11 8 11 9 9 6 9 6 4 2

 B: 2 4 1 4 1 4 4 6 3 6 8 11 11 8 11 8 11 9 9 6 9 6 4 2

 Do# _____ Major _____ Pentatonic _____ ر بمل مازور پنتاتونیک

 2 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 2

 T: 9 11 8 11 8 11 11 13 10 13 15 18 18 15 18 15 18 16 16 13 16 13 11 9

 B: 9 11 8 11 8 11 11 13 10 13 15 18 18 15 18 15 18 16 16 13 16 13 11 9

 Fa _____ Major _____ Pentatonic _____ فا مازور پنتاتونیک

 1 3 0 2 0 2 2 4 1 4 1 4 4 1 4 1 4 2 4 1 4 1 3 1

 T: 1 3 0 3 3 5 2 5 7 10 10 7 10 7 10 8 8 5 8 5 3 1

 B: 1 3 0 3 3 5 2 5 7 10 10 7 10 7 10 8 8 5 8 5 3 1

Sib _____ Major _____ Pentatonic _____ سی بمل ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 5 8 5 8 8 10 7 10 12 15 15 12 15 12 15 13 13 10 13 10 8 6

B 6 8 5 8 8 10 7 10 12 15 15 12 15 12 15 13 13 10 13 10 8 6

Mib _____ Major _____ Pentatonic _____ می بمل ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 10 13 10 13 13 15 12 15 17 20 20 17 20 17 20 18 18 15 18 15 13 11

B 11 13 10 13 13 15 12 15 17 20 20 17 20 17 20 18 18 15 18 15 13 11

Lab _____ Major _____ Pentatonic _____ لا بمل ماژور پنتاتونیک

۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۴ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲

T 3 6 3 6 6 8 5 8 10 13 13 10 13 10 13 11 11 8 11 8 6 4

B 4 6 3 6 6 8 5 8 10 13 13 10 13 10 13 11 11 8 11 8 6 4

اگر فواصل بین درجات دوم تا سوم ، سوم تا چهارم ، پنجم تا ششم را يك پرده قرار دهیم و فاصله بین درجات اول تا دوم ، چهارم تا پنجم يك و نیم پرده باشد الگوي مذکور مد مینور پنتاتونیک می باشد.

La _____ Minor _____ Pentatonic _____ لا مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 5 7 5 7 7 10 7 9 12 14 14 12 14 12 15 12 12 10 12 10 8 5

B 5 8 5 7 5 7 7 10 7 9 12 14 14 12 15 12 12 10 12 10 8 5

Mi Minor Pentatonic می مینور پنتاتونیک

0 2 0 1 0 1 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 2 0

T 0 2 2 5 2 4 7 9 9 7 9 7 10 7 7 5 7 5 3 0

Si Minor Pentatonic سی مینور پنتاتونیک

1 4 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 4 1

T 7 10 7 9 7 9 9 12 9 11 14 16 16 14 16 14 17 14 14 12 14 12 10 7

Fa# Minor Pentatonic فا دیز مینور پنتاتونیک

1 4 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 4 1

T 2 5 2 4 2 4 4 7 4 6 9 11 11 9 11 9 12 9 9 7 9 7 5 2

Re.b Minor Pentatonic ر بمل مینور پنتاتونیک

1 4 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 4 1

T 9 12 9 11 11 14 11 13 16 18 18 16 18 16 19 16 16 14 16 14 12 9

Sol# Minor Pentatonic سل دیز مینور پنتاتونیک

1 4 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 4 1

T 4 7 4 6 4 6 6 9 6 8 11 13 13 11 13 11 14 11 11 9 11 9 7 4

Re# _____ Minor Pentatonic _____ ر دیز مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 13 15 18 20 20 18 20 18 21 18 18 16 18 16 14 11

B 11 14 11 13 13 16 20 18 21 18 18 16 14 11

Sib _____ Minor Pentatonic _____ سی بمل مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 8 10 13 15 15 13 15 13 16 13 13 11 13 11 9 6

B 6 9 6 8 8 11 8 10 13 15 15 13 16 13 13 11 9 6

Re _____ Minor Pentatonic _____ ر مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 12 14 17 19 19 17 19 17 20 17 17 15 17 15 13 10

B 10 13 10 12 12 15 12 14 17 19 19 17 20 17 17 15 13 10

Sol _____ Minor Pentatonic _____ سل مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 5 7 10 12 12 10 12 10 13 10 10 8 10 8 6 3

B 3 6 3 5 3 5 5 8 5 7 10 12 12 10 13 10 10 8 6 3

Do _____ Minor Pentatonic _____ دو مینور پنتاتونیک

۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱ ۴ ۱

T 10 12 15 17 17 15 17 15 18 15 15 13 15 13 11 8

B 8 11 8 10 8 10 10 13 10 12 15 17 17 15 18 15 15 13 11 8

Fa Minor Pentatonic

1 4 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3 3 1 3 1 4 1 3 1 3 1 4 1

T	1	4	1	3	3	6	3	5	8	10	10	8	10	8	11	8	8	6	8	6	4	1
B																						
E																						

با مقایسه مد مینور پنتاتونیک و مد ماژور پنتاتونیک این نتیجه حاصل می‌شود که مد مینور پنتاتونیک از درجه پنجم مد ماژور پنتاتونیک ساخته شده و تا اکتاو ادامه پیدا کرده است یعنی فاصله بین درجات این دو مد اگر تونیک مد مینور پنتاتونیک را با درجه پنجم مد ماژور پنتاتونیک مطابقت دهیم و تا اکتاو ادامه دهیم به همان ترتیب خواهد بود و به همین صورت با تطبیق تونیک با درجات انواع گامهای پنتاتونیک می‌توان مدهای دیگری بدست آورد ، که انجام آن به عهده هنرجو می‌باشد .

Pelog

Hirajoshi

Kumoi

گامها و مدهای متعددی وجود دارند که بیانگر احساسات قبیله‌های مختلف دنیا می‌باشند که با یکدیگر متفاوت هستند و به نام گامهای فولکوریک یا محلی هر کشور شناخته شده‌اند. تعدادی از آنها در اینجا آورده شده است:

ماژور ایتالیایی

مینور ایتالیایی

اسپانیایی هشت نت

پنتاتونیک اسکاتلندی

مینور مجاری

لوکرن ماژور

گام تمام پرده

لیدین مینور

فصل پنجم

علائم و اصطلاحات نت خوانی

اگر علامت Fermata وقفه بالایی سکوت یا نت باشد دیرند آنرا می افزاید و امتداد صوت بیش از زمان واقعی ادامه پیدا می کند .

Fade in

هرگاه در ابتدای قطعه و یا قسمتی دیگر Fade in نوشته شده باشد ، صدای نت و یا انتها باید از محو و خیلی ضعیف به سمت بیشتر شدن صدا بیایند . هر گاه در پایان قطعه یا قسمتی دیگر Fade out نوشته شود باید صدای نتها و یا نت آنقدر ادامه پیدا کند تا محو شود .

هرگاه علامت زیر که به آن دولاخت تکرار گفته می شود ، یک یا چند میزان را در بر گیرد به هنگام اجرای قطعه قسمت معین شده بوسیله دولاخت تکرار دوبار نواخته می شود . اگر بدون اینکه از علامت الف استفاده شود علامت ب گذاشته شود ، تکرار از ابتدای قطعه می باشد .

در بعضی از اوقات قسمتی که بوسیله دولاخت تکرار علامتگذاری شده و باید مجدداً تکرار شود در هر دو دفعه نواختن شبیه یکدیگر نیست ؛ یعنی ، بخشی از آن در اجراء دوم تغییر می کند به این ترتیب که در اجراء اول محتوی میان دولاخت تکرار نواخته می شود و در اجرای دوباره از ابتدای دولاخت تکرار نواخته می شود و وقتی به قسمتی که بوسیله علامت الف مشخص شده و در اجرای اول نواخته شده است می رسیم آنرا با بخشی که بعد از دولاخت تکرار بوسیله علامت ب مشخص شده تعویض می کنیم و پس از آن قطعه را ادامه می دهیم .

اگر در بالا و یا پایین نتي نقطه قرار گیرد ارزش زمانی نت نصف می‌شود و نیمی از دیرند به سکوت تبدیل می‌شود به این شکل نت و این طرز اجراء استکاتو یا مقطع گفته می‌شود .

گاه لازم می‌شود که يك میزان یکبار تکرار شود و به همین علت علامتی در نظر گرفته شده که نشانه تکرار میزان قبلی است.

هر گاه لازم شود که دو میزان یکبار تکرار شوند علامت زیر در نظر گرفته شده است:

هرگاه لازم باشد يك یا چند میزان چندین بار تکرار شوند ، آن قسمت را با دولاخت تکرار مشخص نموده و بالای آن تعداد دفعات تکرار را می‌نویسند.

Play 4 times

در يك آهنگ براي نشان دادن چگونگي اجراء نتهاي قوي و ضعيف علاوه بر استفاده از علامت تأكيد از حروف اختصاري نيز استفاده مي شود:

mp اجراء با صدای نیمه ضعیف

ff اجراء با صدای خیلی قوی

p اجراء با صدای ضعیف

f اجراء با صدای قوی

pp اجراء با صدای خیلی ضیف

mf اجراء با صدای نیمه قوی

اگر در قسمتي از قطعه (rit.) نوشته شده باشد از آنجا انتها کندتر اجراء مي شوند.
اگر در قسمتي از قطعه a tempo نوشته شده باشد بمعني بازگشت به سرعت اوليه مي باشد.
بالاي قسمتي از قطعه که شعر از آنجا آغاز مي شود کلمه verses نوشته مي شود.
چنانچه در قسمتي از قطعه Guitar Solo يا Drums Solo يا Key board Solo و يا . . . نوشته شده باشد بمعني بخشي است که ملودي گيتار يا ملودي درامز يا ملودي کيبورد يا ملودي . . . از آنجا آغاز مي شود.
چنانچه قرار باشد چند ميزان سکوت را نمايش دهند با علامتي بصورت زیر نشان مي دهند که عدد بالاي آن معرف تعداد ميزانهايي است که بايد سکوت شود.

14

ابتدای قطعه موسيقي براي نشان دادن ميزان سرعت موزيك و زماني که هر ضرب به خود اختصاص مي دهد يا مدتي که هر ميزان اشغال مي کند ؛ عددي مساوي با سياه نوشته مي شود که به آن تمپو گفته مي شود اگر تمپو 60 باشد : يك ميزان چهار / چهارم ؛ زماني برابر با 4 ثانيه را اشغال مي کند که هر ضرب سياه معادل 1 ثانيه را در بر مي گيرد ، اگر تمپو 120 باشد : يك ميزان چهار / چهارم ؛ زماني برابر با 2 ثانيه را اشغال مي کند که هر ضرب سياه معادل نصف ثانيه زمان را به خود اختصاص مي دهد ، اگر تمپو 80 باشد : يك ميزان چهار / چهارم ؛ زماني برابر با 3 ثانيه را اشغال مي کند ، اگر تمپو 240 باشد : يك ميزان چهار / چهارم ؛ زماني برابر با 1 ثانيه را اشغال مي کند ، اگر تمپو 60 باشد : يك ميزان سه / چهارم ؛ زماني برابر با 3 ثانيه را اشغال مي کند ، اگر تمپو 90 باشد : يك ميزان سه / چهارم ؛ زماني برابر با 2 ثانيه را اشغال مي کند ، اگر تمپو 180 باشد : يك ميزان سه / چهارم ؛ زماني برابر با 1 ثانيه را اشغال مي کند و . . .

$\text{♩} = 120$

decrescendo = رفته رفته نتها ضعیف تر نواخته می شود
(decresc)

Crescendo = رفته رفته نتها قوی تر نواخته می شود
(cresc)

بعضاً دیده می شود نتی به شکل چنگ که خطی مورب آنرا قطع کرده غیر از ارزش زمانی مشخص در یک میزان نوشته شده است به این نت آپیاکاتورا گفته می شود که فاقد ارزش زمانی مشخص است و به صورت خیلی سریع و گذرا نواخته می شود و به نت بعدی می پیوندد.

T	2	2	2	2	2	3	4	5	2	2	2	2	2	2	0	2
A																
B																

اصطلاحاتی وجود دارند که نشان دهنده سرعت اجراء قطعه می باشند ولی نه بطور خیلی دقیق مثلاً بترتیب Grave بسیار سنگین اجراء می شود ، Largo سنگین و کشیده اجراء می شود ، Larghetto کمی کشیده تر از Largo اجراء می شود ، Lento کند و آهسته اجراء می شود ، Adagio آرام و آهسته بدون شتاب اجراء می شود ، Andante روان اجراء می شود ، Andantino نسبتاً آرام تر از Andante اجراء می شود ، Moderato معتدل اجراء می شود ، Allegretto آهسته تر از Allegro اجراء می شود ، Allegro تند ، شاد و بانشاط اجراء می شود ، Allegromolto بسیار سریع اجراء می شود ، Presto خیلی تند و شتابان اجراء می شود ، Prestissimo هر اندازه امکان دارد تندتر اجرا می شود . Calando آهسته و ضعیف تر شونده اجراء می شود ، Stringendo بتدریج به سرعت افزوده می شود .

برای نشان دادن تکرار مجدد قسمتی از یک قطعه موسیقی که اکثراً میزانهایی بسیاری را در بر می گیرد در ابتدا و انتهای بخشی که قرار است آهنگ دوباره از آنجا تکرار شود علامتی که به آن بازگشت یا رجعت می گویند گذاشته می شود و در بعضی موارد در کنار علامت بازگشت دوم به علامت اختصاری دیگری بر می خوریم که D.S. al coda که مفهومی به این صورت است که در تکرار از ابتدای علامت بازگشت تا علامت کدا نواخته شود و ادامه قطعه از علامت دوم کدا دنبال شود :

علامت بازگشت → %

To Coda
علامت کدا → ◇

D.S. al Coda
%

Coda
◇

قسمتی از یک میزان که دوباره در آن تکرار می‌شود را با خطی مورب درون میزان نشان می‌دهند :

اگر در قسمتی از قطعه Improvise نوشته شود نوازنده از آن قسمت می‌تواند بداهه نوازی کند.

فصل ششم

آکورد

به صدا در آمدن چند صوت به طور همزمان را آکورد می‌گویند که پایه نام آکورد می‌باشد و نواختن اصوات يك آکورد را به صورت تك تك آرپژ گویند. تعداد نتهای تشکیل دهنده آکورد و فاصله بین درجات، آکوردها را از یکدیگر متمایز می‌کند روی همه درجات گام می‌توان آکورد بوجود آورد ساده‌ترین آکوردها آکورد پنج است که از سه درجه تونیک، پنجم درست و اکتاو تشکیل شده است. با اجراء آرپژ گونه آکوردها آنها را به خاطر بسپارید.

بدیهی است که نتهای هر آکورد در يك یا دو اکتاو بالاتر یا پایین‌تر نیز قابل اجراء می‌باشند.

آکوردها را با حروف و اعداد اختصاری که در بالای آنها نوشته شده نشان می‌دهند

E5	F5	F#5	G5	G#5	A5	Bb5	B5
----	----	-----	----	-----	----	-----	----

شماره انگشت: ۱ ۲ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴ ۱ ۳ ۴

نام‌ها: Mi 5 Fa 5 Fa# 5 Sol 5 Sol# 5 La 5 Si.b 5 Si 5

C5	Db5	D5	Eb5
----	-----	----	-----

نام‌ها: C5 Db5 D5 Eb5

نوع دیگر آکورد سه صدایی متشکل است از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم پایه، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه قرار دارد چنانچه فاصله سوم کوچک باشد و پنجم درست آکورد مینور است. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آکوردهای سه صدایی مینور اضافه شده است.

Am	Em	Bm	F#m	C#m
----	----	----	-----	-----

نام‌ها: La Minor Mi Minor Si Minor Fa# Minor Do# Minor

G#m	D#m	A#m	Dm
-----	-----	-----	----

نام‌ها: Sol# Minor Re# Minor La# Minor Re Minor

Gm	Cm	Fm
----	----	----

نام‌ها: Sol Minor Do Minor Fa Minor

نوع دیگر آکورد سه صدایی متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم از پایه و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه قرار دارد ، اگر سوم بزرگ باشد و پنجم درست آکورد ماژور است . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آکوردهای سه صدایی ماژور اضافه شده است .

C G D A E

Do Major Sol Major Re Major La Major Mi Major

B F# C# F

Si Major Fa# Major Do# Major Fa Major

Bb Eb Ab

Si^b Major Mi^b Major La^b Major

نوع دیگر آکورد سه صدایی آکورد پنجم کاسته یا دیمینیشد است ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه و نت سوم در فاصله پنجم کاسته از پایه قرار دارد . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آکوردهای سه صدایی پنجم کاسته اضافه شده است .

Adim. Ddim. Gdim. Cdim. Fdim. Bbdim.

La Diminished Re Diminished Sol Diminished Do Diminished Fa Diminished Si^b Diminished

Ebdim. Abdim. Edim. Bdim. F#dim. C#dim.

Mi^b Diminished La^b Diminished Mi Diminished Si Diminished Fa# Diminished Do# Diminished

نوع دیگر آکورد سه صدایی آکورد پنجم افزوده یا اگمنند است ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه و نت سوم در فاصله پنجم افزوده از پایه قرار دارد . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آکوردهای سه صدایی پنجم افزوده ، اضافه شده است .

Do Augmented Sol Augmented Re Augmented La Augmented Mi Augmented Si Augmented

Fa#Augmented Do#Augmented Fa Augmented Sib Augmented MibAugmented LabAugmented

اگر چهار نت بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر قرار گیرند آکورد هفتم تشکیل می‌شود . چنانچه آکورد سه صدایی ماژور (به آکورد سه صدایی ماژور کامل بزرگ نیز می‌گویند) ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد وجود آمده آکورد هفتم نمایان یا سونت گفته می‌شود . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

شماره انگشت
۲ ۱ ۴ ۱ ۳

Do Seventh Sol Seventh Re Seventh La Seventh

Mi Seventh Si Seventh Fa# Seventh

Do# Seventh Fa Seventh Sib Seventh

Mi $\flat$ Seventh

La $\flat$ Seventh

چنانچه به آکورد سه صدایی مینور که به آن کامل کوچک نیز می‌گویند ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم کوچک یا مینور سونت گفته می‌شود . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

La Minor Seventh

Mi Minor Seventh

Si Minor Seventh

Fa#Minor Seventh

Do#Minor Seventh

Sol#Minor Seventh

Re#Minor Seventh

La#Minor Seventh

Re Minor Seventh

Sol Minor Seventh

Do Minor Seventh

Fa Minor Seventh

چنانچه به آکورد سه صدایی پنجم کاسته ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم کاسته از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم کوچک با پنجم کاسته یا مینور سونت فلت فایو گفته می‌شود . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است .

La Minor7 $\flat$ Five

Mi Minor7 $\flat$ Five

Si Minor7 $\flat$ Five

Fa#Minor7 $\flat$ Five

Do#Minor7 bFive

Sol#Minor7 bFive

Re#Minor7 bFive

La#Minor7 bFive

Re Minor7 bFive

Sol Minor7 bFive

Do Minor7 bFive

Fa Minor7 bFive

چنانچه نت دوم آکورد در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم کاسته از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم با پنجم کاسته یا سونث فلت فایو گفته می‌شود . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

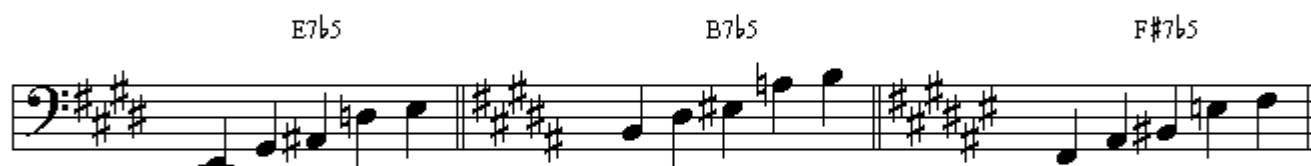
۲ ۱ (۳) (۲) (۴)

Do Seventh bFive

Sol Seventh bFive

Re Seventh bFive

La Seventh bFive

Mi Seventh bFive

Si Seventh bFive

Fa# Seventh bFive

Do# Seventh bFive

Fa Seventh bFive

Si b Seventh bFive

Mi^b Seventh ^bFive

La^b Seventh ^bFive

چنانچه به آکورد سه صدایی مازور ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم بزرگ یا میج سونت گفته می‌شود. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

۲ ۱ ۴ ۳ ۴

Do maj Seventh

Sol maj Seventh

Re maj Seventh

La maj Seventh

Mi maj Seventh

Si maj Seventh

Fa# maj Seventh

Do# maj Seventh

Fa maj Seventh

Si^b maj Seventh

Mi^b maj Seventh

La^b maj Seventh

چنانچه به آکورد سه صدایی مینور ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم بزرگ و کامل کوچک یا مینور میج سونت گفته می‌شود . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

۱ ۴ ۳ ۲ ۳
La minor maj7

۰ ۳ ۲ ۱ ۲
Mi Minor maj7

۱ ۴ ۳ ۲ ۳
Si Minor maj7

Fa#Minor maj7

C#m Maj7 G#m Maj7 D#m Maj7

Do#Minor maj7 Sol#Minor maj7 Re#Minor maj7

A#m Maj7 Dm Maj7 Gm Maj7

La#Minor maj7 Re Minor maj7 Sol Minor maj7

Cm Maj7 Fm Maj7

Do Minor maj7 Fa Minor maj7

چنانچه به آکورد سه صدایی پنج افزوده یا اگمنتد ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه و نت سوم در فاصله پنجم افزوده از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم باپنجم افزوده یا اگمنتدسیونت گفته می‌شود. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

C7+ G7+ D7+ A7+

۲ ۱ ۴ ۱ ۳ ۲ ۱ ۴ ۱ ۳ ۲ ۱ ۴ ۱ ۳ ۲ ۱ ۴ ۱ ۳

Do Augmented 7 Sol Augmented 7 Re Augmented 7 La Augmented 7

E7+ B7+ F#7+

Mi Augmented 7 Si Augmented 7 Fa# Augmented 7

C#7+ F7+ Bb7+

Do# Augmented 7 Fa Augmented 7 Sib Augmented 7

Mi^b Augmented 7

La^b Augmented 7

چنانچه به آکورد سه صدایی پنج کاسته یا دیمینشده ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه و نت سوم در فاصله پنجم کاسته از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله هفتم کاسته یا ششم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم کاسته یا دیمینشده سونت گفته می‌شود. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

La Diminished 7

Mi Diminished 7

Si Diminished 7

Fa# Diminished 7

Do# Diminished 7

Sol# Diminished 7

Re# Diminished 7

La# Diminished 7

Re Diminished 7

Sol Diminished 7

Do Diminished 7

Fa Diminished 7

چنانچه به آکورد سه صدایی ماژور ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله ششم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد ششم بزرگ یا ماژور سیکس گفته می‌شود. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

C6 G6 D6 A6
 ۲ ۱ ۴ ۱ ۴ ۲ ۱ ۴ ۱ ۴ Re Major Sixth La Major Sixth
 Do Major Sixth Sol Major Sixth
 E6 B6 F#6 C#6
 Mi Major Sixth Si Major Sixth Fa# Major Sixth Do# Major Sixth
 F6 Bb6 Eb6 Ab6
 Fa Major Sixth Si^b Major Sixth Mi^b Major Sixth La^b Major Sixth

چنانچه به آکورد سه صدایی مینور ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت چهارم در فاصله ششم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد ششم کوچک یا مینور سیکس گفته می‌شود. در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Am6 Em6 Bm6 F#m6
 ۲ ۴ ۳ ۱ ۴ La Minor Sixth Mi Minor Sixth Si Minor Sixth Fa# Minor Sixth
 C#m6 Dm6 Gm6 Cm6
 Do# Minor Sixth Re Minor Sixth Sol Minor Sixth Do Minor Sixth
 Fm6 Bbm6 Ebm6
 Fa Minor Sixth Si^b Minor Sixth Mi^b Minor Sixth

A $\flat$ m6

La $\flat$ Minor Sixth

چنانچه از آکورد هفتم نمایان یا هفتم کوچک که تفاوت بین آنها در درجه سوم آنها می باشد درجه سوم را حذف کنیم و چهارم درست را جایگزین آن کنیم بطوریکه نت دوم در فاصله چهارم درست از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد هفتم تعلیق چهار یا سونت سوسپنشن فور می باشد . در آکوردهای پایین اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

C7sus4

G7sus4

D7sus4

A7sus4

Do7 Suspension Four Sol7 Suspension Four Re7 Suspension Four La7 Suspension Four

E7sus4

B7sus4

F $\sharp$ 7sus4

Mi7 Suspension Four

Si7 Suspension Four

Fa $\sharp$ 7 Suspension Four

C $\sharp$ 7sus4

F7sus4

B $\flat$ 7sus4

Do $\sharp$ 7 Suspension Four

Fa7 Suspension Four

Si $\flat$ 7 Suspension Four

E $\flat$ 7sus4

A $\flat$ 7sus4

Mi $\flat$ 7 Suspension Four

La $\flat$ 7 Suspension Four

چنانچه به آکورد چهار صدایی هفتم نمایان یا سونت ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم نمایان بزرگ یا ناینث گفته می شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

C9 C9 C9 G9

Do Ninth Do Ninth Do Ninth Sol Ninth

Y I F Y I Y Y I F Y F I Y I F Y F I

T 3 2 5 3 5 7 8 7 10 8 10 7 15 14 17 15 17 19 15 14 17 15 17 14

A E

G9 G9 D9 D9

Sol Ninth Sol Ninth Re Ninth Re Ninth

Y I F Y I Y Y I F Y F I Y I F Y F I Y I F Y F I

T 10 9 12 10 12 14 3 2 5 3 5 2 5 4 7 5 7 9 10 9 12 10 12 9

A E

D9 A9 A9 A9

Re Ninth La Ninth La Ninth La Ninth

Y I F Y I Y Y I F Y F I O Y I O I Y

T 17 16 19 17 19 21 12 11 14 12 14 16 5 4 7 5 7 4 0 4 2 0 2 4

A E

E9 E9 E9

Mi Ninth Mi Ninth Mi Ninth

Y I F Y I Y O Y I O I Y Y I F Y F I

T 7 6 9 7 9 11 0 4 2 0 2 4 12 11 14 12 14 11

A E

B9 B9 B9

Si Ninth Si Ninth Si Ninth

Y I F Y I Y Y I F Y F I

T 14 13 16 14 16 18 7 6 9 7 9 6 2 1 4 2 4 6

A E

F#9 F#9 F#9

Fa # Ninth Fa # Ninth Fa # Ninth

T 9 8 11 9 11 13 2 1 4 2 4 1 14 13 16 14 16 13

A 9 8 11 9 11 13 2 1 4 2 4 1 14 13 16 14 16 13

E

C#9 C#9 C#9

Do # Ninth Do # Ninth Do # Ninth

T 16 15 18 16 18 20 9 8 11 9 11 8 4 3 6 4 6 8

A 16 15 18 16 18 20 9 8 11 9 11 8 4 3 6 4 6 8

E

F9 F9 F9 Bb9

Fa Ninth Fa Ninth Fa Ninth Si b Ninth

T 8 7 10 8 10 12 1 0 3 1 3 5 13 12 15 13 15 12 13 12 15 13 15 17

A 8 7 10 8 10 12 1 0 3 1 3 5 13 12 15 13 15 12 13 12 15 13 15 17

E

Bb9 Bb9 Eb9 Eb9

Si b Ninth Si b Ninth Mi b Ninth Mi b Ninth

T 6 5 8 6 8 5 1 0 3 1 3 5 6 5 8 6 8 10 11 10 13 11 13 10

A 6 5 8 6 8 5 1 0 3 1 3 5 6 5 8 6 8 10 11 10 13 11 13 10

E

Ab9 Ab9 Ab9 Ab9

Mi b Ninth La b Ninth La b Ninth La b Ninth

T 18 17 20 18 20 22 11 10 13 11 13 15 4 3 6 4 6 3 16 15 18 16 18 15

A 18 17 20 18 20 22 11 10 13 11 13 15 4 3 6 4 6 3 16 15 18 16 18 15

E

چنانچه به آکورد چهار صدایی هفتم کوچک یا مینور سونث ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد آمده آکورد نهم بزرگ با هفتم کوچک یا مینور ناینث گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Am9 Am9 Am9 Em9 Em9

La Minor Ninth La Minor Ninth La Minor Ninth Mi Minor Ninth Mi Minor Ninth

۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۰ ۲ ۱ ۰ ۱ ۳ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴ ۰ ۲ ۱ ۰ ۱ ۳

T 12 14 16 7 5 7 4 7 9 11 0 2 4

A 12 15 5 8 7 10 0 3 2 0 2 4

B

Em9 Bm9 Bm9 Bm9

Mi Minor Ninth Si Minor Ninth Si Minor Ninth Si Minor Ninth

۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴

T 12 14 11 14 16 18 7 9 6 2 4 6

A 12 15 14 17 7 10 2 5

B

F#m9 F#m9 F#m9 C#m9

Fa# Minor Ninth Fa# Minor Ninth Fa# Minor Ninth Do# Minor Ninth

۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴

T 9 11 13 2 4 1 16 14 16 13 16 18 20

A 9 12 2 5 14 17 16 19

B

C#m9 C#m9 G#m9 G#m9

Do# Minor Ninth Do# Minor Ninth Sol# Minor Ninth Sol# Minor Ninth

۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۱ ۱ ۴ ۳ ۱ ۳ ۴ ۱۱ ۱۳ ۱۵ ۴ ۶ ۳

T 9 11 8 4 6 8 11 13 15 4 6 3

A 9 12 4 7 11 14 4 7

B

G#m9 Dm9 Dm9 Dm9

Sol# Minor Ninth Re Minor Ninth Re Minor Ninth Re Minor Ninth

T
A
E

Gm9 Gm9 Gm9 Cm9

Sol Minor Ninth Sol Minor Ninth Sol Minor Ninth Do Minor Ninth

T
A
E

Cm9 Cm9 Fm9 Fm9

Do Minor Ninth Do Minor Ninth Fa Minor Ninth Fa Minor Ninth

T
A
E

Fm9 Bbm9 Bbm9 Bbm9

Fa Minor Ninth Sib Minor Ninth Sib Minor Ninth Sib Minor Ninth

T
A
E

Ebm9 Ebm9 Ebm9

Mib Minor Ninth Mib Minor Ninth Mib Minor Ninth

T
A
E

چنانچه به آکورد چهار صدایی هفتم بزرگ یا میج سونت ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم بزرگ از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم بزرگ یا میج ناینث گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Do maj Ninth *Sol maj Ninth* *Re maj Ninth* *La maj Ninth*

Mi maj Ninth *Si maj Ninth* *Fa# maj Ninth*

Do# maj Ninth *Fa maj Ninth* *Si♭ maj Ninth* *Mi♭ maj Ninth*

La♭ maj Ninth

چنانچه به آکورد چهار صدایی هفتم نمایان یا سونت ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم نمایان یا سونت ناینث گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Do Seventh ♭ Ninth *Sol Seventh ♭ Ninth* *Re Seventh ♭ Ninth*

A7b9 *E7b9* *B7b9*
La Seventh bNinth *Mi Seventh bNinth* *Si Seventh bNinth*

F#7b9 *C#7b9* *F7b9*
Fa# Seventh bNinth *Do# Seventh bNinth* *Fa Seventh bNinth*

Bb7b9 *Eb7b9* *Ab7b9*
Si b Seventh bNinth *Mi b Seventh bNinth* *La b Seventh bNinth*

چنانچه به آكورد چهار صدایی هفتم كوچك یا مینور سونث ، متشكل از چهار نت كه بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند كه نت دوم در فاصله سوم كوچك از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم كوچك از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم كوچك از پایه قرار داشته باشد آكورد بوجود آمده آكورد نهم كوچك با هفتم كوچك یا مینور سونث فلت ناینث گفته می‌شود. در این آكورها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Am7b9 *Em7b9* *Bm7b9*
La Minor7 bNinth *Mi Minor7 bNinth* *Si Minor7 bNinth*

F#m7b9 *C#m7b9* *G#m7b9*
Fa# Minor7 bNinth *Do# Minor7 bNinth* *Sol# Minor7 bNinth*

D#m7b9 *A#m7b9* *Dm7b9*
Re# Minor7 bNinth *La# Minor7 bNinth* *Re Minor7 bNinth*

چنانچه به آکورد چهار صدایی هفتم کوچک با پنجم کاسته یا مینور سونث فلت فایو ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم کاسته از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم کوچک از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم کوچک با پنجم کاسته یا مینور سونث فلت فایو فلت ناینث گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Am7b5b9 Em7b5b9 Bm7b5b9

1 4 2 1 3 4 0 3 1 0 2 3 1 4 2 1 3 4

La Minor7 b Five b Nine Mi Minor7 b Five b Nine Si Minor7 b Five b Nine

F#m7b5b9 C#m7b5b9 G#m7b5b9

Fa# Minor7 b Five b Nine Do# Minor7 b Five b Nine Sol# Minor7 b Five b Nine

D#m7b5b9 A#m7b5b9 Dm7b5b9

Re# Minor7 b Five b Nine La# Minor7 b Five b Nine Re Minor7 b Five b Nine

Gm7b5b9 Cm7b5b9 Fm7b5b9

Sol Minor7 b Five b Nine Do Minor7 b Five b Nine Fa Minor7 b Five b Nine

چنانچه به آکورد سه صدایی ششم بزرگ یا ماژور سیکس ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله ششم بزرگ از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم و شش با کامل بزرگ یا ناینث سیکس گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

C6/9 G6/9 D6/9 A6/9

2 1 4 1 4 1 2 1 4 1 4 1 2 1 4 1 4 1 2 1 4 1 4 1

Do Nine Six Sol Nine Six Re Nine Six La Nine Six

E6/9 B6/9 F#6/9

0 2 1 3 1 3 2 1 4 1 4 1 2 1 4 1 4 1

Mi Nine Six Si Nine Six Fa# Nine Six

C#6/9 F6/9 Bb6/9

Do# Nine Six Fa Nine Six Si b Nine Six

Eb6/9 Ab6/9

Mi b Nine Six La b Nine Six

چنانچه به آکورد سه صدایی ششم کوچک یا مینور سیکس ، متشکل از سه نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم کوچک از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله ششم بزرگ از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم (غیر از اکتاو) و نت پنجم (بعد از اکتاو) در فاصله نهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد نهم و شش با کامل کوچک یا مینور ناینث سیکس گفته می‌شود. در این آکوردها اکتاو نیز به آنها اضافه شده است.

Am6/9 Em6/9 Bm6/9

0 2 1 3 1 3 0 2 1 3 1 3 1 4 1 3 1 3

La Minor Nine Six Mi Minor Nine Six Si Minor Nine Six

F#m6/9 C#m6/9 G#m6/9

Fa# Minor Nine Six Do# Minor Nine Six Sol# Minor Nine Six

D#m6/9 A#m6/9 Dm6/9

Re# Minor Nine Six La# Minor Nine Six Re Minor Nine Six

Gm6/9 Cm6/9 Fm6/9

Sol Minor Nine Six Do Minor Nine Six Fa Minor Nine Six

چنانچه به آکورد پنج صدایی نهم نمایان بزرگ یا ناینث ، متشکل از چهار نت که بترتیب با فاصله سوم از یکدیگر بوجود آمده‌اند که نت دوم در فاصله سوم بزرگ از پایه ، و نت سوم در فاصله پنجم درست از پایه ، و نت چهارم در فاصله هفتم کوچک از پایه ، و نت پنجم در فاصله نهم بزرگ از پایه است ، نت دیگری بیافزاییم و نت ششم در فاصله سیزدهم بزرگ از پایه قرار داشته باشد آکورد بوجود آمده آکورد سیزدهم یا ثرینینث گفته می‌شود . شماره انگشتها از سیم چهارم نوشته شده است:

C13 G13 D13

Do Thirteenth Sol Thirteenth Re Thirteenth

A13 E13 B13

La Thirteenth Mi Thirteenth Si Thirteenth

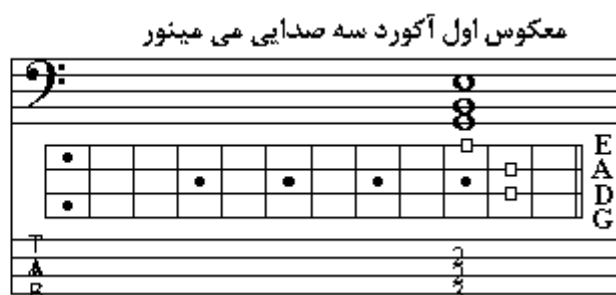
F#13 C#13 F13

Fa# Thirteenth Do# Thirteenth Fa Thirteenth

Bb13 Eb13 Ab13

Si b Thirteenth Mi b Thirteenth La b Thirteenth

معکوس اول آکورد سه صدایی مینور را چنانچه از آکورد می مینور بنویسیم سل؛ سی؛ می؛ می باشد که سوم آکورد در پایین ترین بخش یا بم تر از بقیه نتها است. با همین پوزیشن یا موضع قرار گرفتن انگشتان روی سیمها از هر نت که شروع کنیم زیرترین صدا تونیک و بمترین صدا سوم آکورد می باشد:

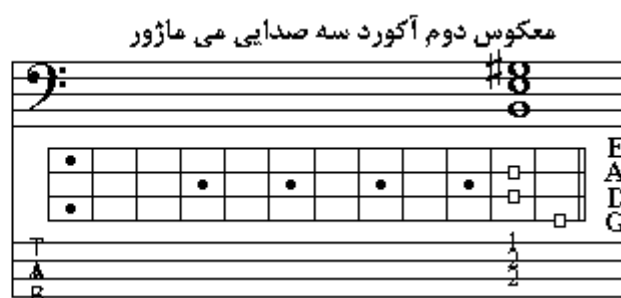
معکوس دوم آکورد سه صدایی مینور را چنانچه از آکورد می مینور بنویسیم سی؛ می؛ سل؛ می باشد که پنجم آکورد در پایین ترین بخش یا بم تر از بقیه نتها است. با همین موضع قرار گرفتن انگشتان روی سیمها از هر نت که شروع کنیم زیرترین صدا سوم، بمترین صدا پنجم، و نت میانی تونیک آکورد می باشد:

معکوس اول آکورد سه صدایی ماژور را چنانچه از آکورد می ماژور بنویسیم سل؛ دیز؛ سی؛ می؛ می باشد که سوم آکورد در پایین ترین بخش یا بم تر از بقیه نتها است. با همین موضع قرار گرفتن انگشتان روی سیمها از هر نت که شروع کنیم زیرترین صدا تونیک و بمترین صدا سوم آکورد می باشد:

معکوس دوم آکورد سه صدایی ماژور را چنانچه از آکورد می ماژور بنویسیم سی؛ می؛ سل؛ دیز؛ می باشد که پنجم آکورد در پایین ترین بخش یا بم تر از بقیه نتها است. با همین موضع قرار گرفتن انگشتان روی سیمها از هر نت که شروع کنیم زیرترین صدا سوم، بمترین صدا پنجم، و نت میانی تونیک آکورد می باشد:

فصل هفتم

تکنیک‌های نواختن بیس

کوبیدن به جلو (Hammer on) : مضراب زدن نت اول (بم‌تر) و پس از آن باضربه‌ای چکش‌وار و کوبنده بوسیله انگشتی دیگر (که روی نت اول قرار نگرفته) نت بعد بدون زدن مضراب به صدا درمی‌آید ، این تکنیک را با منحنی بین دونت (خط اتحاد) که حرف H در بالای یا پایین آن نوشته شده نشان می‌دهند.

۳۵

شماره انگشت

۳۶

شماره انگشت

5/4

1 2 3 0 2 5 0 5 7 0 | 7 8 5 7 3 5 5 2 | 0 0 0 0 0 0 0 0

5/4

0 9 10 0 10 12 0 12 0 | 9 10 9 10 10 12 12 14

37

4/4

3 6 6 6 3 5 5 5 3 5 5 5 3 5 5 5 3 5 3 5 3 5 5 7 5 7 7 8 7 8

38

4/4

7 7 7 6 7 7 7 6 7 9 7 9 6 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 6

7 7 7 6 7 7 7 6 7 9 7 9 6 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 6

8va

کشیدن و رها کردن به عقب (Pull off) : ابتدا نت اول که نت زیرتر است مضراب می‌زنیم و بعد با کشیدن انگشت روی سیم به صورت عمودی بطوریکه سیم از انگشت رها شده و صدای نت اول قطع شود در حالی که انگشتی دیگر ماقبل نت زیرتر بر روی نت قرار گرفته و صدای نت دوم شنیده می‌شود ، این تکنیک را با منحنی بین دو نت که در بالای یا پایین آن حرف p نوشته شده نشان می‌دهند.

۴۱

۴۲

نت اول فقط مضراب زده می‌شود

سر دادن (Slide) : نت اول را مضرباب می‌زنیم سپس انگشتی از دست چپ بطور یکنواخت بدون آنکه از روی سیم برداشته شود به سمت موقعیت نت دوم سر می‌خورد و نت دوم مضرباب زده نمی‌شود ، این تکنیک را با خطی مورب بین دو نت نشان می‌دهند که در بالا یا پایین آن دونت خطی منحنی مانند خط اتحاد رسم می‌شود و دو حرف Sl وسط آن نوشته می‌شود.

۴۶

The exercise is written in 4/4 time. The bass staff shows a sequence of notes with slides and pull-offs. The guitar staff shows the corresponding fret numbers for each note.

۴۷

The exercise is written in 4/4 time. The bass staff shows a sequence of notes with slides. The guitar staff shows the corresponding fret numbers for each note.

Handwritten notation: 4/4

System 1:

Bass staff: Eighth notes, slurs, accents (P, H).

Tablature staff: 0 12 12 0 14 12 0 15 12 0 14 12 0 15 14 (P) 10 10 0 12 10 0 14 10 0 12 10 0 14 15 (H)

System 2:

Bass staff: Eighth notes, slurs, accents (P, P).

Tablature staff: 0 12 12 0 14 14 0 15 14 0 14 14 0 17 15 (P) 10 10 0 12 12 0 14 12 0 12 12 0 15 14 (P)

System 3:

Bass staff: Eighth notes, slurs, accents (P, P).

Tablature staff: 0 9 10 0 10 10 0 12 10 0 10 10 0 14 12 (P) 7 8 0 9 8 0 10 8 0 9 8 0 12 10 (P)

System 4:

Bass staff: Eighth notes, slurs, accents (P, Sl).

Tablature staff: 0 7 7 0 9 7 0 10 7 0 9 7 0 10 9 (P) 5 7 0 7 8 0 10 8 0 9 8 0 7 5 (Sl)

System 5:

Bass staff: Eighth notes, slurs, accents (P, H).

Tablature staff: 0 3 5 0 3 5 0 3 5 0 3 5 0 3 2 (P) 2 0 0 2 0 0 2 0 0 2 0 0 2 3 (H)

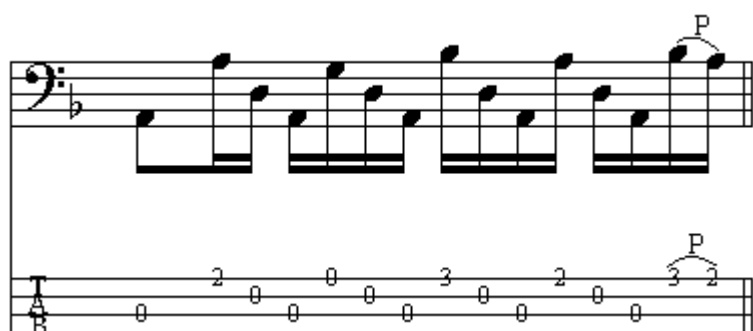
First system of musical notation. The bass staff contains a sequence of eighth notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The fretboard diagram shows fingerings: 3, 0, 5, 0, 7, 0, 5, 0, 7, 9 (marked with an 'H'), 9, 0, 7, 0, 10, 0, 9, 0, 12, 10 (marked with a 'P').

Second system of musical notation. The bass staff contains a sequence of eighth notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The fretboard diagram shows fingerings: 10, 0, 9, 0, 12, 0, 10, 0, 12, 14 (marked with an 'H'), 14, 0, 12, 0, 15, 0, 14, 0, 17, 15 (marked with a 'P').

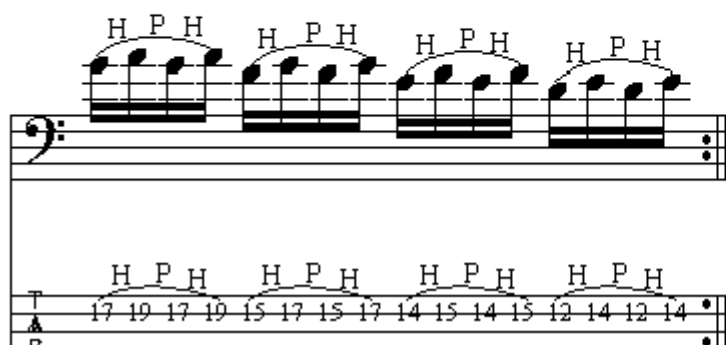
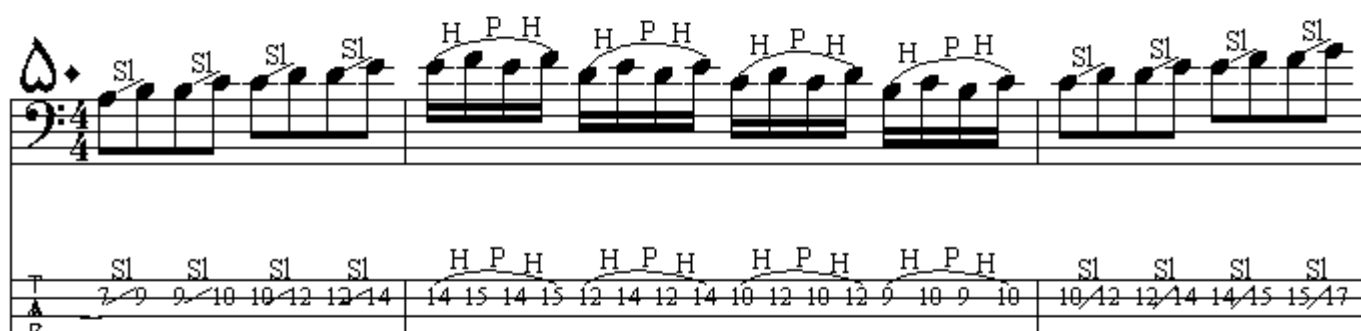
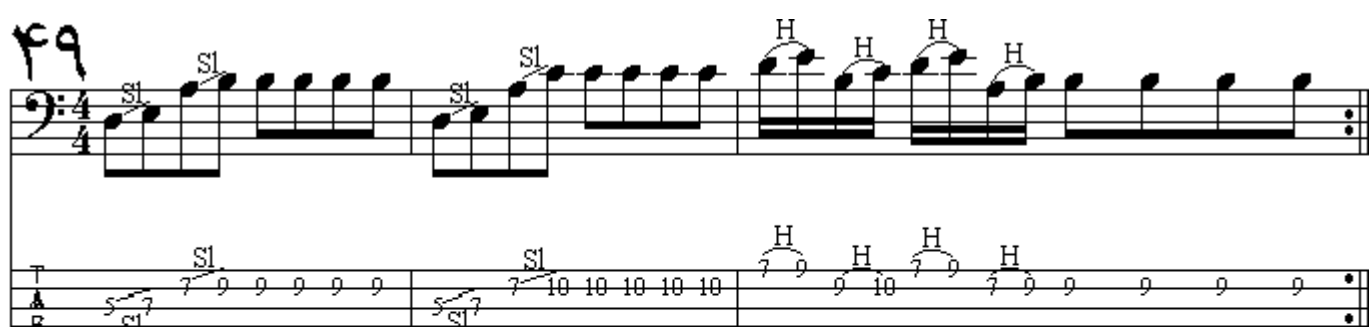
Third system of musical notation. The bass staff contains a sequence of eighth notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The fretboard diagram shows fingerings: 15, 0, 14, 0, 17, 0, 15, 0, 17, 19 (marked with an 'H'), 19, 0, 15, 0, 17, 0, 14, 0, 14, 15 (marked with an 'H').

Fourth system of musical notation. The bass staff contains a sequence of eighth notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The fretboard diagram shows fingerings: 15, 0, 10, 0, 14, 0, 9, 0, 10, 12 (marked with an 'H'), 12, 0, 7, 0, 10, 0, 9, 0, 7, 9 (marked with an 'H').

Fifth system of musical notation. The bass staff contains a sequence of eighth notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The fretboard diagram shows fingerings: 9, 0, 5, 0, 3, 0, 2, 0, 0, 2 (marked with an 'H'), 2, 0, 0, 0, 3, 0, 2, 0, 0, 2 (marked with an 'H').

سر دادن بدون خط اتحاد : نت اول را مضراب می‌زنیم سپس انگشتی از دست چپ که روی نت است بدون آنکه از روی سیم برداشته شود به سمت موقعیت نت دوم سر می‌خورد و نت دوم را نیز مضراب می‌زنیم .

سر دادن انگشت از ابتدای دسته : مضراب زدن و سر دادن انگشتی از دست چپ بر روی سیم مذکور از چند فرت ماقبل نت (بمتر) یا از ابتدای دسته تا نت مورد نظر .

51

52

ارتعاش صدا (Vibrato) : سیم خیلی سریع به وسیله دست چپ در حال لرزیدن است و به سرعت چپ و راست می‌شود.

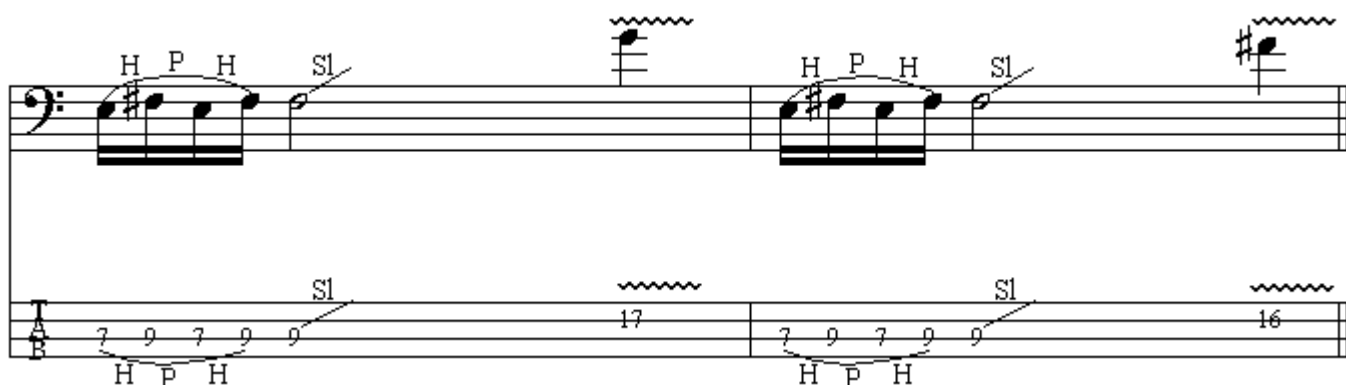
53

54

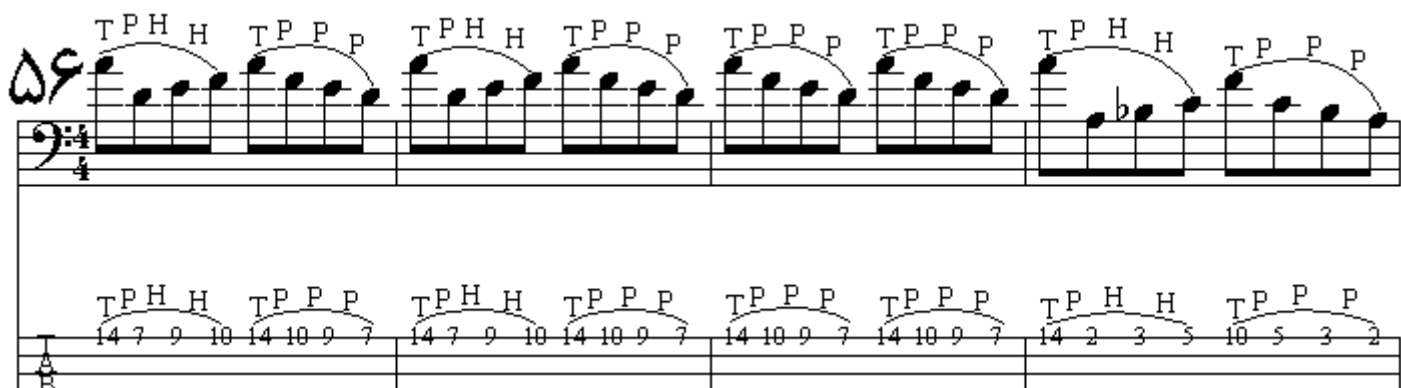
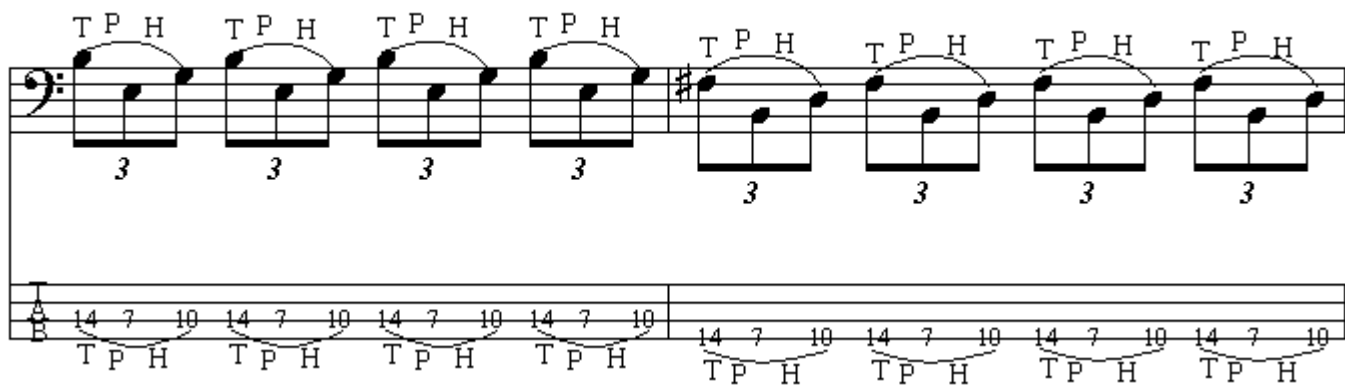
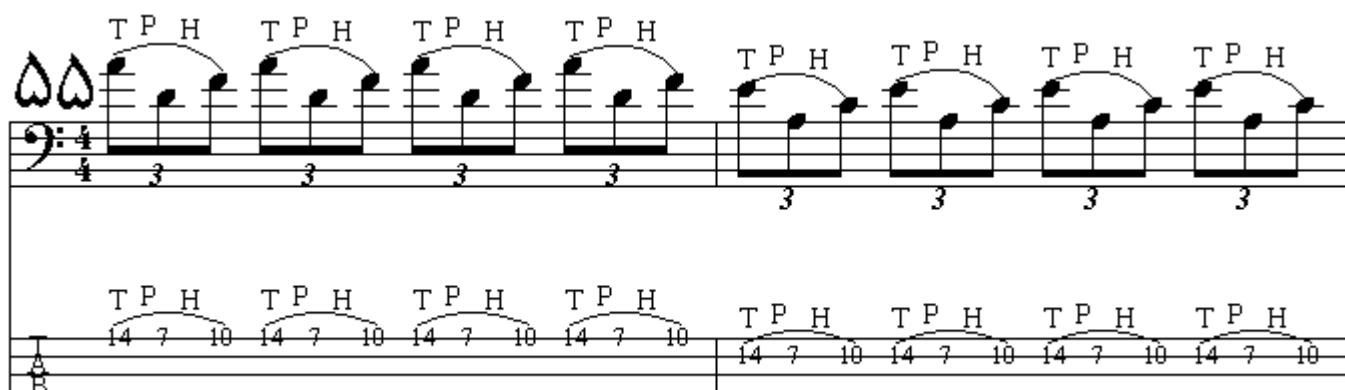
Exercise 53 (۵۳) is a musical exercise in 4/4 time. The bass staff contains two measures of music. The first measure has a half note on G2, a half note on A2, a half note on B2, and a half note on C3, with a wavy line above the last note. The second measure has a half note on D3, a half note on E3, a half note on F3, and a half note on G3, with a wavy line above the last note. The guitar staff contains two measures of music. The first measure has a half note on the 7th fret, a half note on the 8th fret, a half note on the 8th fret, a half note on the 10th fret, a half note on the 10th fret, a half note on the 10th fret, and a half note on the 12th fret, with a wavy line above the last note. The second measure has a half note on the 7th fret, a half note on the 8th fret, a half note on the 8th fret, a half note on the 10th fret, a half note on the 10th fret, a half note on the 10th fret, and a half note on the 12th fret, with a wavy line above the last note.

سر دادن انگشت به پایین دسته : مضرب زدن و سر دادن انگشت به سمت پایین دسته و نتهای زیرین (عدد نامحدود از فرتها) و رها کردن سریع انگشت در پایان ارزش زمانی.

Exercise 54 (۵۴) is a musical exercise in 4/4 time. The bass staff contains two measures of music. The first measure has a half note on G2, a half note on A2, a half note on B2, and a half note on C3, with a wavy line above the last note. The second measure has a half note on D3, a half note on E3, a half note on F3, and a half note on G3, with a wavy line above the last note. The guitar staff contains two measures of music. The first measure has a half note on the 7th fret, a half note on the 9th fret, a half note on the 9th fret, a half note on the 17th fret, and a half note on the 17th fret, with a wavy line above the last note. The second measure has a half note on the 7th fret, a half note on the 9th fret, a half note on the 9th fret, a half note on the 16th fret, and a half note on the 16th fret, with a wavy line above the last note.

ضربه زدن به دسته (Fretboard tapping) : ضربه زدن با انگشت سبابه یا انگشت وسط دست راست به دسته ساز و بعد کشیدن انگشت به صورت عمودی بطوریکه سیم از انگشت رها شده و صدای نت اول قطع شود در حالی که دست چپ بر روی نت بمتر قرار گرفته و صدای نت بعدی شنیده می‌شود، T نشان دهنده ضربه دست راست می‌باشد. مثلاً T بالای عدد 14 در تبلجر یعنی در نیم پرده چهاردهم ضربه وارد می‌شود.

Handwritten musical notation for a piece in bass clef, 4/4 time. The notation consists of two staves. The top staff contains six measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The bottom staff contains six measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The notes are written on a five-line staff with a key signature of one flat (B-flat).

Handwritten musical notation for a piece in bass clef, 4/4 time. The notation consists of two staves. The top staff contains four measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The bottom staff contains four measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The notes are written on a five-line staff with a key signature of one flat (B-flat).

Handwritten musical notation for a piece in bass clef, 4/4 time. The notation consists of two staves. The top staff contains eight measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The bottom staff contains eight measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The notes are written on a five-line staff with a key signature of one flat (B-flat). The piece is titled "سل مینور" (Sel Minor).

Handwritten musical notation for a piece in bass clef, 4/4 time. The notation consists of two staves. The top staff contains eight measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The bottom staff contains eight measures of music, each with a slur over a triplet of notes (T, P, H) and a slur over a triplet of notes (P, P, P). The notes are written on a five-line staff with a key signature of one flat (B-flat). The piece is titled "ر مینور" (R Minor).

۵۹

لا مینور

14 2 4 14 4 5 14 5 7 14 7 9 14 9 10 14 7 9 14 5 7 14 4 5

۶۰

می مینور

14 2 4 14 4 5 14 5 7 14 7 9 14 9 10 14 7 9 14 5 7 14 4 5

۶۱

سی مینور

16 4 6 16 6 7 16 7 9 16 9 11 16 11 12 16 9 11 16 7 9 16 6 7

۶۲

فادیز مینور

16 4 6 16 6 7 16 7 9 16 9 11 16 11 12 16 9 11 16 7 9 16 6 7

۶۳

دو دیز مینور

۶۴

سل دیز مینور

۶۵

ر دیز مینور

۶۶

لا دیز مینور

۶۷

فا مینور

۶۸

دو مینور

۶۹

دو ماژور

۷۰

فا ماژور

خم کردن نیم پرده‌ای ($\text{Bend } \frac{1}{2}$) : مضراب زدن سیمی که نت مورد نظر در آن قرار دارد و خم کردن سیم با انگشتی از دست چپ به سمت بالا بطوریکه صدای نت به فاصله نیم پرده زیرتر شود ، انگشتی دیگر ماقبل انگشتی که سیم را خم می‌کند قرار می‌گیرد تا به کمک آن ، تکنیک خم کردن راحت‌تر انجام شود.

The exercise is written in bass clef, 4/4 time. It consists of five systems, each with a musical staff and a fretboard diagram. The fretboard diagrams show fingerings for the left hand (T, A, B strings) and fret numbers. Wavy lines indicate bends, and arrows with $\frac{1}{2}$ indicate half-bends.

- System 1:** Musical staff shows a sequence of notes with half-bends. Fretboard diagram shows frets 7, 9, 10, 7, 10, 9, 7, 9, 10, 7, 10, 9, 7.
- System 2:** Musical staff shows a sequence of notes with half-bends. Fretboard diagram shows frets 7, 9, 10, 7, 10, 9, 10, 8, 8, 10, 11, 8, 11, 10, 10, 8.
- System 3:** Musical staff shows a sequence of notes with half-bends. Fretboard diagram shows frets 8, 10, 11, 8, 11, 10, 12, 10, 10, 12, 13, 10, 13, 12, 12, 10.
- System 4:** Musical staff shows a sequence of notes with half-bends. Fretboard diagram shows frets 10, 12, 13, 10, 13, 12, 14, 12, 12, 14, 15, 12, 15, 14, 14, 12, 12, 14, 15, 12, 15, 14.

خم کردن يك پرده اي (Bend full) : مضراب زدن سيمي كه نت مورد نظر در آن قرار دارد و خم کردن سيم با انگشتي از دست چپ به سمت بالا بطوريكه صدای نت به فاصله يك پرده زیرتر شود . انگشتي ديگر ماقبل انگشتي كه سيم را خم مي كند قرار مي گيرد تا به كمك آن ، تكنيك خم کردن راحت تر انجام شود.

۷۲

The exercises are as follows:

- Exercise 1:** Bends from the 7th fret to the 10th fret. Fretboard diagram: 7 8 10 9 9 9 10.
- Exercise 2:** Bends from the 9th fret to the 12th fret. Fretboard diagram: 9 10 12 11 9 11 11 12.
- Exercise 3:** Bends from the 12th fret to the 14th fret. Fretboard diagram: 12 13 15 14 12 14 14 15.
- Exercise 4:** Bends from the 14th fret to the 16th fret. Fretboard diagram: 14 15 17 16 14 16 16 17.
- Exercise 5:** Bends from the 16th fret to the 18th fret. Fretboard diagram: 16 17 19 18 16 18 16 19.

خم کردن و رها کردن پیوسته (Legato bend and release) : مضراب زدن سیمی که نت مورد نظر در آن قرار دارد و خم کردن سیم با انگشتی از دست چپ به سمت بالا بطوریکه صدای نت به فاصله یک پرده یا نیم پرده زیرتر شده و آزاد کردن سیم از حالت خمیدگی و بازگشت به نت اولیه ، و فقط نت اول مضراب خورده است.

۷۳

The exercise consists of four systems, each with a bass staff and a guitar staff. The bass staff features a 1/2 note bend and release (P) on the first note of a four-note eighth-note group. The guitar staff shows the corresponding fretting for the same notes, with fret numbers 3, 5, 7, and 9 indicated.

خمیده نگهداشتن (Keep bend) : خم کردن سیم بوسیله انگشتی از دست چپ به سمت بالا بطوریکه نت مورد نظر به فاصله يك پرده یا نیم پرده زیرتر شود ، سپس مضراب زدن سیمی که نت در آن واقع شده است.

The first system of the musical score for 'The Rose Tree' is shown. It consists of two staves. The top staff is in bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. It contains four measures of music. Above the first measure, there is a handwritten 'Vf' and a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the second measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the third measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the fourth measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. The bottom staff is a tenor line with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). It contains four measures of music. Above the first measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the second measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the third measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it. Above the fourth measure, there is a half note with a half-sharp symbol ($\frac{1}{2}$) above it.

The musical notation consists of two staves. The upper staff uses a bass clef and contains five notes: G#₂, A₂, B_{b2}, A_{b2}, and G#₂. The lower staff uses a tenor clef and contains five notes: G#₁, A₁, B_{b1}, A_{b1}, and G#₁. Above each staff, there are two upward-pointing arrows labeled "1/2", indicating a half-note duration for the first measure of each part.

[illegible]

The bass line is written on a single staff. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes, with some notes beamed together. There are two measures of rests, each marked with a 1/2, indicating a half-measure rest. The notation includes various musical symbols such as clefs, key signatures, and note values.

خمیده نگهداشتن و رها کردن (Keep bend and release) : خم کردن سیم بوسیله انگشتی از دست چپ به سمت بالا بطوریکه نت مورد نظر به فاصله یک پرده یا نیم پرده زیرتر شود ، سپس مضرب زدن سیمی که نت در آن واقع شده است و آزاد کردن سیم از حالت خمیدگی و بازگشت به نت اصلی.

۷۶

7 7 5 8 7 5 8 10 8 7

9 9 7 10 9 7 10 12 10 9

۷۷

5 5 5 3 5 3 5 5 2 5 3 7 7 7 5 7 5 7 7 5 7 5

9 9 9 7 9 7 11 11 11 9 11 9 11 11 11 9 11 9

خفه کردن با کف دست (Palm mute) : بخشی از نت خفه می‌شود ، بوسیله پهلوی و قسمتی از کف دست راست که پس از خرك ساز (در پایین ساز سیم‌ها را نگه‌میدارد) بر روی سیم قرار می‌گیرد ، نتهایی را که باید با این تکنیک نواخته شوند بوسیله خطوط مقطع مشخص می‌کنند و در ابتدای آن دو حرف PM نوشته می‌شود.

۷۸

The exercise consists of five systems, each with a musical staff and a fretboard diagram below it. The musical staff is in bass clef with a 4/4 time signature. The fretboard diagram shows the fret numbers for each string (E, A, D, G, B, E from top to bottom).

- System 1:** Musical staff shows a sequence of notes with a flat (b) on the second measure. Fretboard diagram shows frets 5, 5, 7, 5, 5, 8, 5, 5, 7, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5.
- System 2:** Musical staff shows a sequence of notes. Fretboard diagram shows frets 7, 7, 9, 7, 7, 10, 7, 7, 9, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7.
- System 3:** Musical staff shows a sequence of notes with a flat (b) on the second measure. Fretboard diagram shows frets 9, 9, 11, 9, 9, 12, 9, 9, 11, 9, 9, 9, 9, 9, 9, 9, 9, 9, 9.
- System 4:** Musical staff shows a sequence of notes. Fretboard diagram shows frets 7, 7, 9, 7, 7, 10, 7, 7, 9, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7.
- System 5:** Musical staff shows a sequence of notes with a flat (b) on the second measure. Fretboard diagram shows frets 5, 5, 7, 5, 5, 8, 5, 5, 7, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in two systems. The first system consists of a bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is written in eighth notes, with a 'P' (Pizzicato) marking above the final note of the first measure. Below the staff, the lyrics 'Pm... Pm... Pm... Pm... Pm...' are aligned with the notes. The second system continues the melody, also with a 'P' marking above the final note of the first measure. Below the staff, the lyrics 'Pm... Pm... Pm... Pm... Pm...' are aligned with the notes. The score is written for a single melodic line, likely for a guitar or piano.

Musical notation for Exercise 6, Part 2. The staff shows a sequence of notes and rests. Below the staff, the guitar fretboard is represented by six horizontal lines labeled T, B, G, D, A, E from top to bottom. Fingering numbers are indicated under each string.

String	Finger
T	3
B	3
G	5
D	3
A	3
E	3

String	Finger
T	3
B	3
G	3
D	3
A	3
E	3

V9

The image shows a musical score for a piece labeled 'V9'. It consists of two staves. The top staff is a bass line in 4/4 time, written in G major (one sharp). It features a series of eighth and sixteenth notes, with some measures containing beamed eighth notes. The bottom staff is a guitar line, also in 4/4 time, with fret numbers (0, 2, 3) written below the strings. The guitar line is divided into two measures by a bar line. The first measure contains the sequence: 2, 2, 0, 0, 2, 0, 0, 0, 2, 0, 3, 2. The second measure contains: 2, 2, 0, 0, 2, 0, 0, 0, 0, 3, 0, 2.

4/4

Pm... Pm..... Pm... Pm.....

2 2 0 0 2 0 0 0 2 0 3 2

2 2 0 0 2 0 0 0 0 3 0 2

The image shows a musical score for the song "The Rose Tree". It consists of two staves. The top staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in eighth and sixteenth notes. The bottom staff is a guitar fretboard diagram with six strings and a capo on the first fret. The fret numbers are indicated by numbers 0 through 3. The rhythm of the fret numbers corresponds to the melody in the top staff. The song title "The Rose Tree" is written in a decorative font at the bottom of the page.

Bass staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the staff, there are four groups of notes: Pm... (F#), Pm..... (F#), Pm... (F#), and Pm..... (F#). The bottom staff shows the fret numbers for these notes: 5 5 8 5 7 8 5 5 5 8 7 5 | 5 5 8 5 7 8 5 5 5 7 8 5.

Bass staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the staff, there are four groups of notes: Pm... (F#), Pm..... (F#), Pm... (F#), and Pm..... (F#). The bottom staff shows the fret numbers for these notes: 0 0 2 0 2 3 0 0 0 3 2 0 | 0 0 3 0 2 3 0 0 0 2 3 0.

Bass staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the staff, there are two groups of notes: Pm... (F#) and Pm (F#). The bottom staff shows the fret numbers for these notes: 0 2 3 0 0 2 3 0 | 0 0 3 0 2 3 0 0 0 0 0 0.

Bass staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the staff, there are three groups of notes: Pm..... (F#), Pm..... (F#), and Pm (F#). The bottom staff shows the fret numbers for these notes: 0 0 3 0 2 3 0 2 0 0 0 0 | 0 0 0 3 2 3 0 2 0 0 0 0.

Bass staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the staff, there are three groups of notes: Pm (F#), Pm (F#), and Pm (F#). The bottom staff shows the fret numbers for these notes: 0 0 3 0 2 3 0 0 0 0 0 0 | 0 0 3 0 2 3 0 2 0 0 0 0.

هم آهنگ طبیعی (Natural harmonic) : دست چپ به آرامی سیم را در بالای فرت مذکور لمس می‌کند و در نتیجه صدایی شبیه به صدای زنگ حاصل می‌شود.

۸۱

یورش ناگهانی (Snap attack) : بند انگشت سبابه یا میانی دست راست درحالی‌که پشت سیم قرار گرفته به سمت بیرون از کوزه بیس کشیده می‌شود به این منظور که با رها شدن انگشت از سیم ، نتي با صدایی شلاق مانند به صدا در آید . این تکنیک را با علامت مثلث نشان می‌دهند .

۸۲

۸۳

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + +

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + + △ + +

یورش ناگهانی هماهنگ (Harmonized snap attack) : دو سیم بوسیله دو بند انگشت دست راست که پشت سیم قرار گرفته به سمت بیرون از کوزه باس در حال کشیده شدن هستند و پس از رها شدن سیمها از دو انگشت دو نت بصورت همزمان و با صدایی شلاق مانند در پشت حرکت مذکور به صدا در می آیند.

۸۵ + △ + + △ + + △ + + △ + Sl + △ + + △ + + △ + + △ + Sl

خفه کردن سیم (Muffled string) : استخراج يك صدای کوبیدنی بوسیله گذاشتن دست چپ روی سیم بطوریکه سست بوده و سیم را به دسته فشار نمی دهیم.

۸۶ + △ + + △ + + △ + + △ + H + △ + + △ + + △ + + △ + H

First system of musical notation. The top staff is a bass clef with a series of notes and rests, including a half note (H) and a dotted half note (H). The bottom staff shows a sequence of numbers (7, 5, 7, 9, 4, 5) and rests (x x x x x x x x).

Second system of musical notation. The top staff is a bass clef with a series of notes and rests, including a half note (H) and a dotted half note (H). The bottom staff shows a sequence of numbers (5, 7, 5, 9, 4, 5) and rests (x x x x x x x x).

Third system of musical notation. The top staff is a bass clef with a series of notes and rests, including a half note (H) and a dotted half note (H). The bottom staff shows a sequence of numbers (5, 7, 5, 10, 7, 9) and rests (x x x x x x x x).

Fourth system of musical notation. The top staff is a bass clef with a series of notes and rests, including a half note (H) and a dotted half note (H). The bottom staff shows a sequence of numbers (7, 9, 10, 8, 10, 9, 10, 12) and rests (x x x x x x x x).

Fifth system of musical notation. The top staff is a bass clef with a series of notes and rests, including a half note (H) and a dotted half note (H). The bottom staff shows a sequence of numbers (10, 12, 10, 12, 10, 9, 10, 9) and rests (x x x x x x x x).

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ ^P + △ + + △ + + △ + + △ + + △

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ ^P + △ + + △ + + △ + + △ + + △

7 10 9 10 7 10 9 7 10 9 9 7 10 9

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ +

+ △ + + △ + + △ + + △ + + △ +

6 7 7 10 9 10 9 7 0

P

ELECTRIC BASS METHOD

Horcia Maffoon